SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 120. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 26, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 26-го ЧЕРВНЯ 1991 Ч. 120. РІК XCVIII.

Ю. ШУХЕВИЧ ПРИБУВ ДО ЗСА НА ЛІКУВАННЯ І ЗУСТРІЧІ З ГРОМАДОЮ

Чикаґо. — В неділю, 16-го червня до З'єднаних Стейтів Америки (хоче побувати також і в Канаді), прибув **Юрій Шухевич, син Головного Командира УПА ген.** Романа Шухевича — Тараса Чупринки, а тепер голова Української Міжпартійної Асамблеї. Метою його приїзду, як заявили спонзори — Світове Товариство кол. Вояків УПА, є лікування очей і зустрічі з українською громадою.

Юрій Шухевич

Представники українс-кої громади в Чикаґо, зібравшись у великому числі на летовищі О'Гер, привітали нескореного борця, довголітнього в'язня совєтських концтаборів і політичного діяча, який ставить безкомпромісові умови якщо йдеться про самостійність і незалежність української держави, теплими словами і квітами.

У своєму слові Ю. Шухевич, який приїхав до ЗСА у супроводі Дмитра Калюжного, подякував українській спільноті за підтримку, оповів дещо про стан в Україні і сказав, що у боротьбі за державу треба спиратися на історичну правду. 24-го червня Шухевич відвідав Палатайн в стейті Іллиной, 25-го Чикаґо, 26-го Міннеаполіс, а в суботу, 29-го він візьме участь у форумі присвяченому 50-ій річниці Акту відновлення Української Держави в 1941 році; 30-го він вже виступатиме на подібному святі в Дітройті, а потім відвідає цілий ряд громад: 2-го липня — Клівленд, 3-4-го Філядельфія, 5-го Нюарк, 6-го Ґлен Спей, 7-го Пассейк, 8-го Ню Йорк 9-го Йонкерс, 10-го Гартфорд, 11-12-го Лос Анджелес, 13-го Фінікс, 14-21 канадські громади, а від 22-го до 27-го буде у Вашінґтоні, 28-го Сиракюзи, 29-го Рочестер, а 30-го Баффало.

Крім того Ю. Шухевич **висловив бажання зустрінутись з молодечими організаціями Пластом і СУМом, відвідати центральні організації, між ними УНСоюз і „Свободу" та відбути ряд розмов з поодинокими політичними діячами. 1-го серпня він має запланований відлет в Україну.**

ВІДБУВСЯ УСТАНОВЧИЙ З'ЇЗД ВОКСТ

Київ (УНІАР). — Тут 21-23-го червня, у республіканському будинку художників відбувся Установчий З'їзд Всеукраїнського Об'єднання Комітетів Солідарности Трудівників (ВОКСТ), відомого раніше під назвою Всеукраїнське Об'єднання Страйкових Комітетів.

Делеґатів з'їзду і гостей привітав і благословив єпископ УАПЦ Володимир. Він підтримав об'єднані зусилля робітників і селян у боротьбі за незалежність України. Після виконання гимну „Боже великий, єдиний" було обрано робочу президію, до якої, зокрема, увійшла народний депутат України Лариса Скорик. Голова оргкомітету з'їзду Олександер Іващенко виступив із звітною доповіддю. З'їзд привітали Левко Лук'яненко від УРП, Дмитро Павличко від ДПУ, Леопольд Табурянський від НПУ, Олександер Ємець від Партії Демократичного Відродження України, Ярослава Стецько від ОУН. На з'їзд прибуло 288 делеґатів з 19 областей Украілни, окрім Луганської, Вінницької, Кримської, Черкаської та Сумської. Донецька делеґація, підпорядкована незалежній профспілці гірників, не здобула підтвердження своїх повноважень у мандатній комісії.

Наступного дня прибули делеґації Миколаївської, Одеської та Луганської областей. Затверджено також повноваження незалежної спілки гірняків з Донецького.

Ухвалено статут і обрано координаційну раду у складі: голова Олександер Іващенко, перший заступник Олег Карп'юк (західній реґіон), заступник Михайло Ратушний (центр), Олександер Нагорний (східній реґіон), Сергій Волошин (південний реґіон). До координаційної ради обрано по двоє представників від 24 областей та міста Києва.

Обрано консультативну раду: голова Степан Хмара, **заступник — Лариса Скорик.**

Ввечорі того дня на пресовій конференції Олександер Іващенко зазначив, що головною метою діяльности ВОКСТу на найблжичий час є самостійність України.

З'їзд ухвалив резолюцію про становище трудящих України, звернення до ВР УССР, Конґресу ЗСА, міжнародних професійних об'єднань і правозахисних організацій. Ухвалено Маніфест трудящих України.

З'їзд висловився за негайну інвентаризацію майна КПУ-КПСС на території України з одночасною передачею його народові, а також за припинення в Україні грабіжницької колоніяльної діяльности московської адміністрації.

Представники польської „Солідарности" зазначили що робота з'їзду — це перший і великий крок на шляху до незалежности України.

Читачі зустрінуться з новим твором М. Тарнавської

Буенос Айрес, Арґентина. — З видавництва Юліяна Середяка, тут, цього року появилася на літературному ринку нова 193-сторінкова книжка письменниці Марти Тарнавської п.з. „Самотнє місце під сонцем" — нариси, оповідання і переклади англо-американської прози. Обгортка в мистецькому оформленні Миколи Стратілата передає тон і настрій книжки.

Як зазначає автор цієї книжки, — за вийнятком трьох перекладів, — інші з-поміж них були вже друковані в еміґраційних українських журналах і збірниках. Оповідання М. Тарнавської свіжі, нові, тематика виткана на канві сучасного життя. Оповідань і нарисів є шість: „Самотнє місце під сонцем", „Европейський записник", „Людина в темряві", „Туга за красою життя", „Портрет", „Дилема", „Herr Oberleutnant", „Подарунок", „Мала людина і море".

Попередньо ми зустрічались ще з іншими оповіданнями М. Тарнавської, а це: „Українська національна революція в поезії", 1917-1967". (Бібліографія). Едмонтон, Славута, 1969, „Хвалю ілюзію" (поезії). Ню Йорк, Об'єднання Українських Письменників „Слово", 1972; „Євгенія Ярошинська: життя і творчість", Мюнхен, Сучасність 1976. Бібліотека Прологу і Сучасности, ч. 114; „Остап Тарнавський (бібліографічний покажчик), Філядельфія, 1980. „Землетрус" (Поезії), Ню Йорк, Об'єднання Українських Письменників „Слово", 1981; „Українська бібліотека в Америці" (Методичний посібник для практичної організації українських громадських бібліотек) Філядельфія, 1983, та видання англійською мовою: „Ukrainian Literatur in English: Books and Pamphlets, 1980-1965". (An annotated bibliography) Edmonton, Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta, 1988. (Occasional research report No.9).

Цю книжку — в ціні 12-ти дол. можна замовляти, звернувшись на адресу книгарні „Свободи", 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

Роман Конотопський переобраний головою Округи УНС в Баффало

Баффало, Н. Й. (Василь Сивеньний, секретар). — Загальні збори Баффалівської Округи УНСоюзу відбулися 2-го червня 1991 року в Українському Народному Домі при 205 Мілітари Рд., в Баффало, Н. Й. Збори Округи відкрив голова, Роман Конотопський і представив головного секретаря Володимира Сохана. Збори вшанували пам'ять секретаря 127 Відділу, покійну Марію Гаравус і членів, які відійшли у вічність.

Роман Конотопський

Голова Округи відчитав порядок нарад, який, на пропозицію Петра Яремка, прийнято одноголосно. Василь Шарван вніс пропозицію, щоб до Президії попросити головного секретаря Володимира Сохана, на предсідника вибрати Р. Конотопського, а на секретаря В. Сивенького.

Секретар Округи, Василь Сивенький відчитав протокол з попередніх загальних зборів Округи. На пропозицію В. Шарвана, протокол прийнято без змін.

В слідуючій точці, голова Округи Р. Конотопський подав звіт праці з минулого року і представив деякі проблеми Відділів меншечисельних. Управа Округи не може сконтактуватися з ними, тому не має даних про них. По смерті покійної Марії Гаравус 127 Відділ перебрав її чоловік Петро Гаравус тимчасово, доки Управа Відділу не підшукає кандидата на секретаря. Три більше чисельні Відділи працюють слабо, але працюють і стараються приєднувати нових членів.

Голова здав звіт про підготовку до концертів хору „Гомін" зі Львова і „Явір" з Києва. Старався про стипендії для студіюючої молоді. При кожній нагоді пропаґував членство УНС. Велася допомога Україні через УНСоюз, а також Округа співпрацювала з усіма організаціями і товариствами в м. Баффало й околицях.

Марія Гнатик подала звіт за фінансового секретаря, покійну М. Гаравус. Фінанси велися правильно, ніяких помилок не було.

Звіт Контрольної Комісії подав голова Ярослав Пришляк. В дискусії над звітами взяли участь: Онуфрій Білоголовський і Дмитро Яремко. О. Білоголовський подав пропозицію, щоб звіт касира Округи подавався окремо від звіту голови

(Закінчення на стор. 4)

Л. Валенса погрожує розпустити парлямент

Варшава. — Виступаючи недавно у своєму рідному Ґданську, президент Польщі Лєх Валенса висловив незадоволення роботою Сойму і загрозив розпустити парлямент, якщо він буде і далі блькувати „закони ринку". Під цим терміном Л. Валенса розуміє закони, спрямовані на прискорений перехід економіки Польщі на ринковий модель. Лєх Валенса також зацікавлений, щоб закон, який реґулює чергову виборчу кампанію, якнайшвидше пройшов через парлямент. Президент настоював на проведенні нових виборів, на весні цього року, однак парлямент проголосував за перенесення виборів на жовтень.

Коло 600 прихильників польського президента, які зібралися у костьолі святої Бриґіти, скандували льозунґ: „Вимагаємо розпуску парляменту!" Лєх Валенса сказав, що у Польщі росте незадоволення роботою законодавців і пообіцяв прийняти заходи, спираючись на настрої мас.

Цього тижня польський президент відвідає різні райони країни, щоб заручитися підтримкою народу у своїй боротьбі проти парляментаристів.

У польському Соймі коло двох третин місць належить комуністам і їх союзникам. Ця коаліція, незважаючи на кризу економіки Польщі, перешкоджає проведенню радикальної економічної реформи.

Згідно з діючою конституцією, президент Польщі може розпустити парлямент за нездатність зформувати уряд або бюджет країни, а також на випадок, якщо законодавці перешкоджають президентові виконувати конституційний обов'язок щодо забезпечення безпеки і суверенітету республіки.

Сандіністи погрожують терором

Манаґуа, Нікараґуа. — Даніель Ортеґа, колишній голова тоталітарного сандіністського режиму в Нікараґуа, погрожував країні новою війною, якщо буде прийнятий закон про повернення державі і в приватні руки земель, будинків та іншої власности, захоплених сандіністами в останні тижні свого панування.

На весні минулого року, незабаром після того, як Ортеґа і його партія програли президентські вибори, парлямент, який все ще перебував під контролею сандіністів, прийняв два закони про передачу у власність партійним лідерам земельних ділянок, будинків та іншого нерухомого майна. Тепер депутати оголосили про намір змінити це рішення. В Національну асамблею подані на розгляд відповідні законопроєкти, і депутати мають намір проголосувати за них протягом найближчих двох-трьох тижнів.

„Вони хочуть висунути свої вимоги Сандіністському фронтові, — заявив Д. Ортеґа, маючи на увазі депутатів парляменту. — Але і ми маємо намір висунути їм наші". На мові сандіністів „висунути вимоги" означає „погрожувати смертю".

Ортеґа і його однодумці не приховують, що недавні вибухи у головних квартирах кількох партій — справа рук сандіністів. Ортеґа попереджує, що це тільки початок.

Національна асамблея має 92 місця, депутати урядової коаліції — 51. Крім того два незалежні депутати завжди підтримують уряд у суперечках зі сандіністами. Таким чином, можна майже не сумніватися, що резолюції про скасування законів, які закріпили власність за сандіністами, будуть прийняті.

Однак президент Нікараґуа Віолетта Чаморро уже оголосила, що накладе вето на них. Вона настоює на проведенні політики „національної єдности", а запропоновані парляментом закони приведуть до загострення становища в країні. Але потрібно всього 47 голосів, щоб відкинути вето президента, а парлямент має можливість набрати 53.

Ситуація в Нікараґуа все ще залишається дивною. В. Чаморро має в парляменті необхідну більшість для прийняття закону про конфіскацію майна сандіністів, однак сандіністи і далі контролюють армію і поліцію.

З'ЇЗД АШАФЕНБУРЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

Кергонксон, Н. Й. — Тут на Союзівці 21-22-го вересня відбудеться Третій з'їзд Ашафенбурзької гімназії. В справі резервації кімнат слід звертатися на адресу: UNA Estate, Foordmore Road, Kerhonkson, N. Y. 12446. Tel.: (914) 626-5641. Додаткові інформації можна отримати, звертаючись до: Roma Dyhdalo, 2299 Sweet Dr., Troy, M I 48098, або до Олі Равлюк, Route 1, Box 90A, Kerhonkson, N.Y. 12446.

В. Р. УКРАЇНИ ЗАТВЕРДИЛА 16-ГО ЛИПНЯ ДНЕМ СУВЕРЕННОСТИ

Київ (УНІАР) — Тут 18-го червня сесія Верховної Ради України затвердила неробочим днем 16-го липня, як офіційне свято Дня Незалежности України. Натомість відмінили святкування дня совєтської конституції 7-го жовтня.

На ранковому засіданні сесії Верховної Ради України депутати схвалили у першому читанні проєкт закону про інвестиційну діяльність.

Думки народних депутатів збіглися в тому, що без вирішення питання про власність, не може бути самостійної інвестиційної політики. Парляментарії наголосили на необхідності негайної націоналізації союзної власности на території республіки, оскільки нині дві третини підприємств на території України підпорядковані союзному центрові. Здійснювати власну інвестиційну політику Україна зможе лише маючи національну валюту і власну митницю. Покищо республіка щороку втрачає понад 10 більйонів карбованців. Потім народні депутати приступили до обговорення у другому читанні проєкту закону про цінні папери і фондову біржу. Прийнято закон і постанову про введення його у дію. Сесія обговорила проєкт закону про Всеукраїнський та місцевий референдуми, котрий схвалено у першому читанні і теж передано у постійні комісії на доопрацювання. Ухвалено постанову про визнання 16-го липня — Днем Незалежности. Ухвалено закон про внесення змін до 73 статті кодексу законів про працю УРСР. 7-го січня — Різдво Христове та 16-го липня — доповнили офіційні свята республіки. А от 7-го жовтня — День конституції ССCР буде звичайним робочим днем. На закінчення голова ВР Леонід Кравчук

(Закінчення на стор. 5-ій)

Кримські татари готуються до з'їзду

Симферопіль (УНІАР). — Тут у четвер, 20-го червня, біля будинку Ради міністрів Кримської Автономної Республіки відбулося пікетування, організоване Кримсько-татарським національним рухом. Учасники демонстрації вимагали надання земельних ділянок, акція проходила під гаслом: „Кримський комуністичний партійний апарат — запалювач міжнаціональної ворожнечі у Криму".

У суботу, 15-го червня, ухвалено програму дій Кримського республіканського комітету КПУ, в якій сказано про необхідність створення комітетів громадянської згоди у зв'язку з посиленням міжнаціонального напруження на території Криму. Група народних депутатів від комуністів Симферопільської Міської Ради, під керівництвом Валерія Іванця та полковника КҐБ Олександра Лукічова, прийняла рішення про створення міського комітету громадянської згоди. Про подібне рішення не було повідомлено навіть депутатів Симферопільської Міської Ради.

Згідно з постановою Президії Верховної Ради України про введення в дію закону про відновлення Кримської АССР, сесія Верховної Ради Криму ухвалила, що національно-культурні товариства та інші національні організації депортованих народів Криму повинні дообрати народних депутатів до Верховної Ради Кримської АССР за національною ознакою. Голова організації Кримсько-татарського національного руху Мустафа Джемілєв вважає, що надана квота — сім осіб — не відображає загального стану кримсько-татарського населення Криму і повинна становити чверть від загальної кількости народних депутатів Верховної ради Криму.

Кримська преса надрукувала постанову Ради міністрів Кримської АССР ч. 144 з 28-го травня 1991 року про заходи щодо забезпечення соціяльного захисту молоді у Кримській АССР. У пункті 11 цієї постанови виконкомам місцевих рад дозволено надавати молодим сім'ям ділянки для індивідуальної забудови. Незалежні спостерігачі оцінюють цю постанову, як спрямовану проти кримських татар, тому, що подібних постанов, які могли б полегшити повернення цього народу на батьківщину до цього часу так і немає. Голова організації Кримсько-татарського національного руху М. Джемілєв оцінює цю постанову як продовження старої політики.

У Симферополі 26-29-го червня має відбутися загально-національний з'їзд кримсько-татарського народу, Курултай, на який прибудуть представники з усіх республік і гості з-за кордону. На Курултаї буде обраний Меджіліс — народний парлямент.

Як повідомив М. Джемілєв, місцева влада невдоволена проведенням Курултаю, а совєтська амбасада відмовляється видати візи деяким гостям з-за кордону, зокрема з Туреччини. Кримські татари мають намір провести демонстрацію перед совєтським консулятом у Стамбулі. Акції протесту плянуються і в Симферополі.

В УКРАЇНІ

(З повідомлень УНІАР)

Київ. — Тут 10-го червня у музеї історії Києва демонструється виставка ікон укранської та інших шкіл малярства XVIII-XIX ст., а також документи фондів музею, присвячені випускникам Київської Духовної Академії, історія якої охоплює понад три століття. Документи знайомлять із звичаями Академії, реґляментованими за зразком проґресивних університетів. Представлені фотодокументи блискучих випускників КДА різних часів, професорів, завідувачів катедрами: М. Петрова, В. Завитновича, П. Кудрявцева, В. Екземплярського, О. Булгакова; портрети XIX ст. київських митрополитів Рафаїла Заборовського та Євфимія Болховитинова, відомого археографа, який віднайшов фундамент Десятинної церкви і керував розкопками Золотих воріт у Києві. Серед останніх випускників Академії — отець Олександер Глаголюк, маґістер богослів'я, настоятель Києво-Подільської церкви Миколи Доброго, репресований совєтською владою у 1937 р. Адміністрація музею звернулася до офіційних органів з вимогою посмертної регабілітації отця Олександра. Академія формувала особливу культурну атмосферу Києва. Повний курс Академії складав 4 роки, включаючи широкий діяпазон богословських наук, зокрема, вивчення Святого Письма, догматичного і морального богослів'я, церковного права, історії церкви, історії, філософії, церковної археології, логіки, патристики, гомілетики. Ґрунтовність знань забезпечувало також і викладання загальноосвітніх дисциплін: теорії і історії мовознавства, різних мов, біблійської археології, історії західніх віросповідань. Користувалися славою древня академічна бібліотека і церковно-археологічний музей. Всі цінності Академії, як і сама вона, були варварськи знищені у 1919 р. Серед експонатів виставки традиційні і рідкісні, народної школи, ікони України XVIII-XIX ст., пам'ятні медалі, ювілейні знаки до 900-річчя Хрищення України, ткацтво, вишивка, золоте шитво XVIII ст. Експонати виставки є власністю фондів музею, досить багатих, які, на жаль, через брак коштів не можуть тепер поповнюватися. Вітчизняна митниця, що була одним із постійних постачальників музею експонатів, відмовилася від співпраці і відтепер всі вилучені культурні цінності передає на розпродаж до аукціонів. За два тижні роботи виставки її відвідало 3 тис. осіб, незважаючи на практично відсутню рекляму і значно вирослі ціни для екскурсантів.

Пасічна, Івано-Франківщина. — Тут 9-го червня в урочиці Перенизь, що на околиці села, на нещодавно відновленій братській могилі 24-ох вояків УПА з чети „Залізняка" відправлено Панахиду священиками УГКЦ. Почесну варту на

(Закінчення на стор. 5-ій)

ВИСТАВКА КОЗАКІВ

Гантер, Н. Й. — Тут у суботу, 29-го червня, відбудеться відкриття виставки картин Едварда – Ека, Юрія та Яреми Козаків та відкриття сезону мотелю „Ксеня". Початок о год. 8-ій вечора. В програмі: „Сподівані несподіванки". **Кімнати слід замовляти за адресою: Xenia Motel, 23A Hunter, N.Y., 12442. Телефон (518) 263-4700.**

У СВІТІ

ЗА СЛОВАМИ ЗАСТУПНИКА державного секретаря ЗСА Бернарда Аронсона, совєтська військова допомога Кубі, яка становила близько півтора більйона дол. щорічно, тепер дещо зменшиться у зв'язку з переходом на оплату поставок за світовими ринковими цінами. Якщо раніше за кожну тонну тростинового цукру Куба діставала три тонни сирої нафти, то тепер це співвідношення зменшилось у три рази.

БОЙОВИКИ ОДНІЄЇ З перуанських банд, що взяли під захист власників кокаїнових чагарників у витоках річки Уальяґі, напали на базу американських спеціялістів у питаннях боротьби з наркотиками. Бандити застосували реактивні гранати, однак прорватися на територію бази їм не вдалося. В повітря було піднято чотири гелікоптери, які відігнали нападників вогнем з автоматичної зброї. Стало відомо, що бойовики є членами маоїстської організації „Сяюча стежка".

ЗА ДАНИМИ КОНҐРЕСМЕНА-республіканця Ламара Смита, більше половини чужинецьких громадян, які незаконно перебувають у ЗСА, користуються підробленими документами при влаштуванні на працю. Такі особи в найближчому часі будуть каратися штрафами в розмірі до 5,000 дол. Штрафи будуть накладатися на всіх, хто виготовляє, продає і використовує фальшиві картки „сошел сек'юриті", права на водіння авта та ін.

В НЕДІЛЮ, 23-ГО ЧЕРВНЯ, після декількох днів затишку знову активізувався вулкан Пінатубо на філіппінському острові Лусон. Десять викидів газу і попелу, що відбулися підряд, змусили уряд Філіппін застерегти жителів шести міст, розташованих в околицях вулкану. Особливу небезпеку, як вважають спеціялісти, можуть становити потоки лави, яка здатна знищити все на своєму шляху в радіюсі багатьох миль від вулкану. Від викидів Пінатубо вже загинуло 268 осіб. 13,000 американських військовослужбовців і членів їх родин вже залишили Філіппіни.

В АМЕРИЦІ

ЧІЛЬНІ ОСОБИСТОСТІ Республіканської партії думають, що як навіть Джан Сунуну залишиться дальше на своїй посаді, шефа штабу Білого Дому, то сила його впливів і спілкування з президентом Джорджем Бушем значно зменшаться з уваги на його контроверсійні подорожі. Крім цього деякі члени кабінету та президентські дорадники уважають, що Дж. Сунуну своїми не надто політично оправданими поїздками починає ставати радше тягарем для Уряду, президента Джорджа Буша та Республіканської партії.

У КОРОТКОМУ ЧАСІ КОМІСІЯ реґулювання нуклеарної енерґії мусітиме встановити правила, де будуть точні вимоги на підставі котрих могтимуть в майбутньому працювати існуючі чи новозбудовані нуклеарні реактори. Згідно зі статистикою, то впродовж наступних 25 років половина існуючих нуклеарних реакторів матиме 40 років і їхні дозволи на продукування енерґії вигасатимуть. З уваги на це, що немає замовлень на будову нових реакторів, а у процесі спорудження є тільки два нуклеарні реактори, то майбутність нуклеарної індустрії залежатиме від існуючих станцій. Теперішні закони дозволяють на 20-літнє поновлення дозволів, але тепер ведеться дискусія над тим після, котрих правил мають працювати ті нуклеарні станції, що отримують дозвіл на продовження свого існування. Дискусія ведеться над двома спірними питаннями, чи існуючі нуклеарні станції є такими безпечними, як були коли їх збудовано, а друга проблема це станції, що звертаються за дозволом на продовження свого існування мають визнати та достосуватися до більших вимог про безпеку, які увійшли в життя вже після того як вони були збудовані?

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money-order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Контроверсійна подорож Бейкера до Юґославії

У минулому тижні державний секретар Джеймс Бейкер несподівано прибув до столиці Юґославії Беоґраду (Білогороду), перевів довшу розмову з президентом Сербії, опісля із колективом президентів п'ятьох інших республік, складових частин Юґославії. Бейкер мотивував свій приїзд острахом, що Юґославія може розламатися на шість республік, причому він покликався, що ніби той острах поділяють також країни Европейської економічної спільноти і Совєтський Союз. Бейкер пішов так далеко у перестерозі проти сепаратистичних тенденцій окремих республік Юґославії, що заповів, що Америка не визнає державної самостійности Словенії, де у цій справі має невдовзі відбутися референдум. Бейкер закликав до „діялогу" й компромісу та дораджував сербському президентові, щоб піти назустріч вимогам республік, надати їм більші права та перетворити Юґославію у конфедерацію самостійних держав. За твердженням „Ню Йорк Таймсу" з минулої суботи 22-го червня — державний секретар Бейкер не переконав ані президента Сербії ані президентів Хорватії і Словенії. Президент Сербії Слободян Мільосевіч заявив, що він був досить „гнучкий", але ця гнучкість і компромісовість має межі: цією межею є одностайність Юґославії. Запитаний Бейкером чого прагне президент Словенії Мілян Кучан — той відповів: „Того самого, що кожний нарід в Европі — самостійности". Інформуючи про відвідини Бейкера і його розмови — центральний часопис у Беоґраді — „Борба" коментував, що Бейкер приїхав „запізно".

Наче автоматично насувається на думку порівняння з відносинами в Совєтському Союзі та становище Америки до відосередкового самостійницького руху складових республік СССР. Очевидно, повної паралелі не може бути, бо ціла Юґославія нараховує коло 25 мільйонів населення і такі окремі республіки, як Македонія чи Чорногора — це насправді карлики. Але ж в Европі існують маленькі самостійні держави, як Люксембурґ чи Монако і ніхто цьому не дивується. Можна здогадатися, що поки державний секретар Бейкер поїхав до Беоґраду, він інформувався у фахівців про тамошню країну і народ. Але поїхав туди перший раз і його інформатори ледве чи самі знали про генезу ворожнечі між Сербією з однієї сторони та Хорватією і Словенією з — другої. Це не тільки різниця віровизнання, бо серби православні, а хорвати і словінці католики, і не тільки різниця культур та світоглядів, але наче традиційний гін Сербії до володіння над Хорватією і Словенією, традиційне „старшування" сербів над їхніми слов'янськими сусідами хорватами і словінцями. Тут повна паралеля із московським „старшим" братом і неділимством Росії, що тягнеться по нинішній день. Можна сумніватися, чи Джеймс Бейкер отримав повні і правильні інформації про Юґославію, її історію і її народи, бо він висловив острах, „щоби не повторилася історія". Це був очевидний натяк на вибух Першої світової війни у 1940 році, формально в наслідок убивства сербським студентом Прінчіпом австрійського наступника престолу Франца Фердинанда і його дружини. Острах перед „повторенням історії" цілком недоречний. Тоді йшлося насправді про суперництво між Австро-Угорською монархією та царською Росією за впливи на Балканах і про суперництво між Англією і Німеччиною за панування на морях. Де тепер подібне суперництво, хто і в чому?!

Державний секретар Бейкер добре радив, щоб децентралізувати владу так, щоб окремі республіки не відчували, що вони другорядні у порівнянні з Сербією. Але треба під поважний сумнів подати його принципову нехіть до розчленовування держав штучно зліплених з різних поярмлених народів, які цієї спільноти собі не бажають. Комуністичний партизанський ватажок Йосиф Броз-Тіто, який воював проти інвазії Третього Райху у Другій світовій війні, використав розвал Австро-Угорщини, до якого у великій мірі причинився Вудро Вілсон на Паризькій мировій конференції у 1919 році, зліпив Юґославію із шести країн і народів та у своєму завіщанні завів такий лад, щоб щороку чергувалися президенти окремих складових частин у центральній владі. Цього було замало. Процес усамостійнення народів, які прагнуть бути ні від кого незалежними — природний і він переможе. Всупереч поглядам і порадам навіть такого поважного державного діяча, як Джеймс Бейкер. Помилялися уже більші історичні постаті...

Володимир Левенець

ІМПЕРІЯЛІСТИ НЕ ПІДДАЮТЬСЯ

Акредитований кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" у Москві Сердж Шмемманн помістив у числі з 22-го червня інформативно-аналітичну статтю про найновіші відносини в кремлівському середовищі у пов'язанні з вимогою Валєнтіна С. Павлова, голови Ради Міністрів СССР (прем'єра) надати йому спеціяльні уповноваження, які він використає нібито для полагодження політичних, громадських й економічних проблем, які, на його думку, захитали основи самої імперії і вимагають негайного фахового і „розумного" втручання.

Треба підкреслити, що В. Павлов, незадовго перед своїм виступом на сесії Верховної Ради СССР, мав строго засекречену зустріч з трьома „стовпами імперії", консерватистами, партократами і зберігачами комуно-московської імперії: міністром оборони маршалом Дімітрієм Язовим, керівником КҐБ Владіміром Крючковим і міністром внутрішніх справ каґебівським генералом Борісом Пуґо, латиським ренеґатом. Після цієї наради В. Павлов просив надати йому, голові уряду, спеціяльні уповноваження, принаймні до кінця цього року, щоб він міг діяти поза законом і приймати „надзвичайні заходи" для рятування економіки та полагодження соціяльно-адміністративних проблем.

Ця вимога, як нам виглядає, дуже небезпечна для демократичних рухів і партій не тільки в західніх областях України, але також в інших республіках, включно до тих, що їх московські імперіялісти називають „ребеліянтами", ті, які не брали участи у всесоюзному референдумі 17-го березня, поставили самостійницькі й незалежницькі аспірації понад зв'язки з СССР, хочуть за всяку ціну вийти з цієї диявольської системи, яка коштувала їх й інші — поневолені Москвою народи мільйонові жертви не тільки за сталінських часів, як це намагаються пояснювати теперішні кремлівські імперіялісти, але і в постасталінській ері, аж до сьогоднішніх днів.

Десь на початку цього року московська „Незалежна Газета" друкувала статтю під заголовком „Чи йдемо до диктатури", в якій розглядаючи політику Міхаїла Ґорбачова, що перебував тоді під сильним тиском консерватистів в Комуністичній партії, КҐБ, міністерства внутрішніх справ і військового генералітету, писала: „Проте в історії вже не раз траплялося, що той чи інший політичний діяч, прагнучи грати обраним ним ролю, тратив контролю над загальною ситуацією, і тоді траплялося парадоксальне — не він грав свою ролю, а грали її інші особи, які, нехтуючи законодавством, встановляли свої правила".

Останні події в Совєтському Союзі — насильства у Прибалтиці, „укази" про боротьбу з економічним саботажем, спільні дії міліції, КҐБ і військ міністерства внутрішніх справ, танки на передмістях великих центрів, включно з Москвою, свідчать про те, що середовище, яке оточує Ґорбачова пішло на закріплення диктатури, спертої на ці сили — військо, компартію та органи безпеки, які в основному були із самого початку проти перебудови, підтримували централізацію влади (Ніколай Рижков, Єгор Ліґачов й інші) і намагалися привернути старі порядки „соціялістичної" системи.

Нова тріщина, яка наступила тепер між консерватистами, прихильниками твердого кулака, до яких без сумніву належить теперішній всесоюзний прем'єр В. Павлов і поміркованими силами, на думку закордонних і деяких совєтських політичних аналітиків, дуже небезпечна, бо вона створює прецедент перебрання влади від голови країни, відбирає у президента всі надані йому парляментом пріоритети і уповноваження та структури, на які спирається його уряд і пересуває їх на осіб тоталітарного спрямування.

Очевидно, в такій ситуації усі дотеперішні досягнення, реформи, політичного, культурного й економічного характеру, втрачають вартість.

Що властиво плянувалося і які переміни пропонував ввести М. Ґорбачов, що вони спричинились до поширення тріщини між ним і сталіністами і виступ Павлова?

Згідно з інтерв'ю, яке дав кореспондентові совєтського пресового аґентства ТАСС Григорій Явлінський, молодий 39-річний совєтський економіст, і статті поміщені у престижевій політично-фінансовій газеті „Вол Стріт Джорнал", новий економічний плян був

(Закінчення на ст. 6-ій)

Д-р М. Диміцький

Чи згадано хворобу алопатії у дітей

Світова преса та „Свобода" з 16-го листопада 1988 року, повідомили, що хемічний елемент талій спричинив дитячу недугу в Чернівцях, яка проявлялася випаданням волосся, цілковитим лисінням, сильним забуренням нервової системи, інфекцією нирки, печінки й інших органів та сильним ослабленням. Було цікаве що „недуга" проявилася тільки серед українських дітей, до 15-го року життя, які жили у різних гуртожитках, та серед тих, які харчувалися у різних харчівнях, шкільних або передшкільних. Було також цікаве, що хтось намагався „пояснювати", що спричинником цієї „недуги" не є талій, а радіяція, яка залишилася після чорнобильської атомової катастрофи. Ще більше підозріння викликало твердження міністра охорони здоров'я СССР, Євгенія Чазова, який намагався „пояснити" („Правда", орган ЦК КПСС, 10-го листопада, 1988р.), що „недуга" атакує переважно синьооких дітей, тобто дітей слов'янського походження. У загальному умовлювано у людей, що талій з довколишніх фабрик продістаєть ся у воду, і так доходить до дітей. Усі ці пояснення мене не переконували, бо всі мають облудний характер. Якщо б причиною була радіяція чи вода, то тоді все населення дістало б інфекцію, „недуга" не була б селективною до раси і віку. Я простудіював фармакологію талію, та інших речовин які спосібні усувати волосся, й ніякої селективности не знайшов, щодо раси чи віку. Я прийшов до переконання, що тут не мається до діла з якоюсь випадковою недугою, а радше з якоюсь поживою, яка селективно продістається до наших дітей.

Треба узяти під увагу, що у гарбарській техніці вже уведено декілька методів самоусунення волосся з тварин, засобами хемічними, або біологічними. До хемічних засобів належить талій, ґлютаровий альдегид, та різні естри меркаптооцтової кислоти . До біологічних методів уживається специфічних вірусів, бактерій, а найчастіше ензимів. Ці методи ще простудійовують різні інститути, включно з політехнічним інститутом у Ясах, Румунія. У Австралії, й Новій Зеляндії, уже знимають волосся з овець без стриження, просто волосся зсуваєть ся руками. При тому користається на часі, та осягаєть ся більша видайність, а щодо інших звірят, то також оминається велике занечищення води різними сульфітами. Отже, є економічні користі, та так побажані користі меншого ґльобального занечищення, але що станеться з м'ясом, яке наскрізь просякнуте інфекцією. Чи недуги звірят передадуться на людину та який буде психічний ефект, якого не дасться помітити у звірят. Тут мається до діла з такою самою рутиною, що її застосовують різні фармацевтичні фірми перед остаточним випуском якогось медикаменту. Остання проба мусить бути проведена на людях, й до того уживається різних трюків, леґальних й нелеґальних, при допомозі довірених лікарів, чи людей.

Минулого року у „Свободі", 12-го грудня, 1989 року, появилося звернення до лікарів ЗСА, що його було прийняте на засіданні Ради чернівецької організації НРУЛ, і я рішив передати Раді мої зауваги, що та справа не належить до лікарів а радше, до тайної поліції. На це склалася добра нагода, бо у квітні, 1990 року група провідних людей з Чернівців відвідувала Філядельфію. Уже 15-го травня, 1990 року, до Чернівець приїхала комісія Міністерства охорони здоров'я СССР та УССР, очолювана Г. А. Самсигіною і А. Г. Рум'янцевом. Із їхньої поведінки виходило, що вони знають причину „недуги", старалися затирати все що чули, а Рум'янцев сказав виразно що „діти погано харчуються". Від травня, 1990 року дитяча хвороба припинилася, а „Дзвін" з 8-го серпня, 1990 року повідомив, що чернівецька таємниця розгадана. „Дзвін", — це місячник тернопільського обласного товариства „Меморіял", але хтось також хибно поінформував газету, що причиною алопатії були індустріяльні відпадки, з яких виділювався бор трифлюрид. Це також не було б селективним, тільки для синьооких дітей, до 15-го року життя. Бор трифлюрид не має селективної дії, охопив би дітей романського й семітського походження, та все населення. Властиво, що найголовніше, то борон трифлюрид не має алопатичної дії, та може існувати тільки у строго сухому середовищі. На повітрі він розкладається до борової кислоти і флюридної кислоти. Ті останні також не мають такої дії. Борова кислота взагалі не є токсичною, її розчини уживаються до миття очей, та ран спричинених попеченням.

Незалежно, від причини, чому припинено дитячу алопатію, Богу дякувати, що припинено, все таки ми за цим будемо далі слідкувати, а головно за тим, яким шляхом ця „недуга" дійшла до наших дітей.

ЧЕХО-СЛОВАЦЬКЕ РАДІО повідомило, що політичний консультаційний комітет Варшавського Пакту останній раз збереться на своє засідання 1-го липня, щоб завершити розпуск структур цієї воєнної організації колишніх комуністичних країн Східньої Европи.

Лідія Лугова

ЗАБУТИЙ ОРЕСТ АВДИКОВИЧ

Орест Авдикович прийшов на світ 1877 року в селі Сороки, Скалатського повіту, в сім'ї священика. Гімназію закінчив у Львові, опісля студіював в Австрії в гірничій академії в Лєобені. Не докінчивши тих студій, переїхав до Львова і тут завершив студії філософії в 1901 році. Наступного року одружився з Климентиною Січинською, донькою священика й посла до Віденського сойму. Як гімназійний професор працював увесь час у Перемишлі, де в Дівочому ліцеї вчив української літератури, і в хлоп'ячій гімназії чужих мов (німецької, латинської та грецької). Водночас цікавився громадсько-суспільним життям міста та багато часу присвячував літературній праці, новелі, оповіданню та літературним оглядам.

Перші твори О. Авдикович друкував у газеті „Діло" вже 1899 року. В цьому році вийшли його новелі у збірці „Поезія і проза" та повість „Нарис одної доби". Рік пізніше появилися збірки новель „Метелики" і „Нетлі", а в 1901 році видав він збірку „Демон руїн". У цих творах відограють велику ролю почування й переживання, бо це твори психологічного характеру. Письменник боліє над соціяльним станом тодішньої інтеліґенції, яка дбала тільки про свої особисті інтереси та обов'язки на добре платних посадах, забавлялася картами чи іншими розвагами, а не цікавилася і не зважала в якім духовім занепаді й бідноті жило село. Кожних вакацій, як син священика, О. Авдикович мав змогу бачити те село й боліти його просто безвиглядними проблемами. З цього часу змалював теж яскраво життя знедоленого молодого парубка в оповіданні „Матвій Цьона". Матвій був сиротою, але й дуже здібним юнаком та найми, важка праця й кривда загнали його передчасно в могилу. Змальовує теж Авдикович життя студентів гімназії в оповіданні „Штири нові". І завжди в тих оповіданнях і новелях стає по стороні бідних і покривджених.

У 1905 році виходить під редакцією В. Гнатюка дванадцять оповідань О. Авдиковича п. з. „Моя популярність" та сатиричного характеру оповідання „Така дурна справа". В цьому останньому оповіданні нечесний адвокат боронить безхарактерно свого приятеля, що знеславив бідну дівчину; в оповіданні „Відлюдок" змалював життя бідного, сільського хлопчини, який своїми силами вчиться в гімназії в дуже важких матеріяльних умовинах, не витримує насміхань своїх товаришів міщухів і, вичерпаний фізично та духово, кінчає самогубством.

У 1912 році переслав був О. Авдикович збірку оповідань п. з. „Біла голубка" до Львова, до в-ва „Українська книжка". В цій збірці були оповідання; „Біла голубка", „Гріх", „Вдовець", „Вечір пісень", „Роман-зілля", „Хвилини щастя", „Поема осені" й „Туга". На жаль, не всі ці оповідання вийшли друком, і що з ними зробив редактор А. Крушельницький — невідомо, бо рукописи затратилися, в архівах у Львові їх немає (є тільки рукопис „Туга" і „Хвилини щастя") і А. Крушельницький не відослав їх авторові до Відня, хоч обіцяв їх друкувати у Львові в Ставропіґійській друкарні.

У 1914 році виходить книжечкою оповідання Авдиковича „Ой у рідному краю, та на дикому полі", зміст якого дуже маркантний. На ниві лежить забита жінка, а біля неї двоє дітей. Маленьке шукає маминої груді, але замість грудей знаходить материну кров, яку смокче пальцями; друге просить помочі в маршуючого солдата, але йому не вільно її дати. Мати лежить вбита, не похована...

У тому ж воєнному часі у Львові вийшло друком оповідання „На згарищах", в якому письменник змальовує психологічно старого селянина Івана зі села Воля. Начальство дає приказ усім мешканцям села евакуюватись і своїми руками нищити хати. „Люди остовпіли й ні одна рука не піднялася, щоб бурити рідну стріху", це зробили солдати. Старий Іван не всилі покинути рідне село, й тікає до лісу, щоб хоч здалеку бачити згарища рідного села, в якому собака не гавкине й не видно людини, — скрізь смертельна тиша. Врешті Іван замерзає в лісі, бо навіть, хоч голодний, не їсть хліба, який мав у торбі, мовляв, він без праці й не має права їсти готовий хліб. Цей твір належить до найкращих творів письменника й місцями нагадує твори В. Стефаника своїм трагізмом, болем душі та великою напругою сюжету.

Крім новель та оповідань писав О. Авдикович теж критичні твори („Огляд літературної діяльности Олександра Кониського), редаґував звіти перемиського Інституту для дівчат за роки 1907 і 1908, а до сторіччя народин Маркіяна Шашкевича дав огляд „Форма писань М. Шашкевича". В Літературно-Науковому Віснику, який виходив під редакцією В. Гнатюка, де й Іван Франко містив свої твори, Гнатюк вельми цінив письменницький талант Ореста Авдиковича.

Помер Орест Авдикович у Відні 28-го листопада 1918 року. У воєнній хуртовині смерть його пройшла непомітно. Залишив дружину Клементину, яка власними силами розбудувала була фабрику цукерків, спершу в Перемишлі, опісля ж у Львові під назвою „Нова Фортуна" й виховала двоє дітей, тоді ще малолітніх, сина й доню. Його діти жили в Америці, але недавно померли.

У збірнику „Перемишль — західній бастіон України" на стор. 290 проф. М. Терлецький так змальовує Ореста Авдиковича: „Вчив українську літературу в вищих клясах. Сам був тонкий поет, надзвичайно тонкої вдачі, розумів психіку учениць, тому вони захоплювалися його лекціями, з яких виносили любов до свого рідного..."

Про письменницьку творчість О. Авдиковича написала я на підставі статті в українському календарі, виданому в 1973 році в Варшаві, пера Романа Керчіва. Дуже шкода, що такий талановитий письменник і педагог передчасно зійшов в могилу, маючи всього сорок один років трудящого життя. Тепер на Україні дуже поширена творчість письменника Ореста Авдиковича.

Сидір Тимяк

АКАДЕМІЧНА ГІМНАЗІЯ У ЛЬВОВІ ВІДРОДЖУЄТЬСЯ ЯК ФЕНІКС!

II.

Відтак С. Тим'як представив почесну президію, що її головою був Митрополит В. Стернюк і колишні професори--вчителі УАГ: Марія Охримович, Володимир Миговович, Степан Коржинський, Степан Мартинів та Михайло Дубовий. Академік Омелян Парасюк, проф. Микола Колесса, а з діяспори проф. Теодор Мацьків та історик Олександер Домбровський також були членами почесної президії.

Олексій Дзядів зарядив хвилину мовчанки, щоб вшанувати пам'ять наших директорів, катехитів, професорів, матурантів та всіх учнів, що відійшли у вічність, а багато із них загинуло по тюрмах у змаганні за вільну Україну, на засланні чи мучились розбиті по всіх кутках світу та яких єдиним гріхом була любов до своєї батьківщини. Коротко привітав о. Петро Огірко (ЗСА). Зворушливим був виступ о. Ярослава Мілевича, матуранта із 1921 р. (Головна), який підкреслив високий рівень навчання в УАГ. Тут треба згадати, що між живими маємо ще одного матуранта із 1921 року, який через стан здоров'я не міг приїхати із Торонто, але нам прислав свій привіт: інж. Зиновій Кохановський (Філія), учасник Листопадового зриву 1918 року.

Присутні привітали гучними оплесками Юрія Шухевича, сина ген. УПА Романа Шухевича-Чупринки. Юрій, як його батько, ходив до Головної у 1944-45 роках, але лиха доля не дала йому змоги продовжувати освіту у цій школі, що вирощувала провідників свого народу. Після цього Сидір Тимяк прочитав привіт від о. митрата Мирослава Харини, колишнього голови Ділового Комітету для Відзначення Сторіччя УАГ у Львові. У своєму привіті він каже: **„Коли будете підсумовувати пророблену працю і роботи пляни праці на майбутнє, зверніть окрему увагу на національне і релігійне збереження української родини, на навчання і виховання українських дітей і молоді і ніколи не забувайте, що найкращі результати дає праця в єдності..."** Президія із сумом повідомила присутніх, що на декілька днів перед з'їздом відійшов у вічність о. митрат Мирослав Харина і з цього приводу ми висловлюємо наше співчуття для його дружини та родини, як теж щиру дяку за його працю для добра УАГ.

Директор Н. Геращенко представила почесних гостей — представників міста, обласної ради, управління народної освіти та інших. Олексій Дзядів подякував за допомогу у підготові цієї імпрези всім місцевим спонзорам та представив їх з'їздові. Сидір Тимяк подякував аґенції „Сковп", зокрема її президентові М. Гельбіґ та керівникові групи Христині Стасюк-Бонакорса та її помічникові Марічці Дунляк за всю допомогу у переведенні цієї імпрези.

Дуже змістовний та навчальний привіт передав академік Олег Романів, голова Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові. Він пригадав, що більш як сто років тому, це були тодішні професори УАГ, що стали членами-основниками Наукового Товариства ім. Т. Шевченка. Він казав, що академічна школа у Львові виховувала духовну еліту Західньої України та дякував діяспорі, що вона зберегла та передала історичну пам'ять, зокрема про Українську Академічну гімназію. Він згадав теж про присутніх на з'їзді дійсних членів НТШ: Олександра Домбровського та Володимира Трембіцького.

Іван Губка, голова Спілки Українських Політичних В'язнів у Львові, сам ходив до Головної у 1947-48 р., вітав гостей із діяспори, що прилетіли мов лелеки до рідної школи... Відтак виступив Святослав Шеремета, матурант із 1939 року, заступник голови у діяспорі, який прочитав і передав ряд письменних привітів від друзів, що не мали змоги приїхати до Львова. Щиросердечний привіт передав Мирон Радзикевич, колишній учень УАГ, син професора і директора Володимира Радзикевича. Привіти переслали: Кость Фіцик, матурант 1931 року, живе у Ст. Кетрінс, Канада, Константин і Тереза Бень із Вашінґтону, ЗСА, Дарія Самотулка, ЗСА, Ярослава Слиж-Панчук та Ярослав Панчук із Чикаґо, ЗСА, Люся Прокопович-Панчак, Дітройт, ЗСА, Юрій Дацьо, Славко Клюфас, Лідія Хома, Богдан Винар, Роман Слиж (всі останні із ЗСА) та Михайло Наконечний із Канади та інші.

Матуранти із 1939 року були ініціяторами цього з'їзду та найбільше причинились до приготувань і переведення всіх імпрез. Початковий контакт із Львовом зробив „війт" математично-фізичного ліцею Степан Костик і він у своєму привіті просив з'їзд зробити все можливе, щоб найскорше відродити Академічну гімназію у Львові. Святослав Шеремета дав теж короткий фінансовий звіт та деякі вияснення, які комітет зробить пізніше у своєму письменному звіті та вишле всім жертводавцям. Вертаючись до кляси 1939, то треба дати окреме признання і подяку членові нашого комітету, який вклав стільки праці та зорганізував допомогу для своїх одноклясників у Львові — Марії (Міці) Левицькій-Рейнарович і з Ню Йорку, ЗСА. Допомагали теж активно Рома Скрипій-Пиндус, Филип Трач та Володимир Каштанюк, всі із ЗСА.

Зворушливий був лист від Зеновії Гулей, дружини проф. Осипа Гулея, що його прочитав О. Дзядів, а який помер напередодні з'їзду, 7-го березня 1991 року, до якого вона долучила вірш Михайла із 1942 року. „До України".

Привітали учасників з'їзду, також теперішні учні середньої школи ч. 1. Це передала учениця кляси 10-А, Галина Крук, а відтак поетеса Марія Хоросницька сказала як у Львові всі є схвильовані цією зустрічею, що її можна назвати „Великоднем душі і серця" та продеклямувала свій вірш присвячений рідній Академічній гімназії та учасникам із далеких країн.

Відчитання інших привітів відкладено на пізніше, а слово забрав Митрополит В. Стернюк, який був учнем УАГ через чотири роки, а відтак виїхав до Бельгії продовжувати свою освіту у чині оо. Редемптористів. Він сказав, що УАГ, не зважаючи на тяжкі умови, у яких тоді було навчання, дала йому солідну базу та вможливила дальші студії закордоном. Владика просив з'їзд, щоб відроджена УАГ у програмі теж включила клясичні предмети як латину і греку, хоч вони ніби непотрібні, але вони є базою, на якій виросли світові модерні мови та їхнє знання є теж конечне для кожної освіченої людини.

Дальше буде.

Виставка Катерини Кричевської-Росандіч в Едмонтоні

В днях від 26-го до 28-го квітня відбулася виставка Катерини Росандіч, внучки В. Кричевського, в Галерії Пласту в Едмонтоні, організована Софією Скрипник. Едмонтонська Мистецька Галерія на протязі березня мала виставку мистця, архітекта, мистецького асистента студії Довженка, знавця і колекціонера народного мистецтва св. п. Василя Кричевського. Вона начисляла 40 картин, а виставка його внучки — 30 картин. Ці дві виставки відбулись так скоро одна за другою, що виникла можливість і спокуса порівнювати твори цих двох мистців.

У своїй творчості Катерина Росандіч успадкувала багато прикмет мистецтва від свого діда — Василя Кричевського: стиль малювання, естетику, комбінацію кольорів та їх гармонію. Едмонтонська Мистецька Галерія зараховує творчість Василя Кричевського до імпресіонізму. Твори Катерини Росандіч мають в собі також сенс імпресіонізму, але з нахилом до реалізму.

Цю ж шосту виставку відкрито в честь 10-річчя українських поселенців Канади. Деякі попередні виставки також мали свої назви, наприклад, „Мій Київ", „Старовинна Україна". В теперішній виставці тільки одна картина з життя чи здобутків поселенців, це „Церква в Альберті". Решта картин вели нас у наше минуле. То були церкви з різних околиць України, пейзажі українських сіл з їх щоденним життям — жнивами, збиранням гарбузів, сіножаттю, пралями, дівчатами з гусьми, та декілька картин на інші теми.

Теми картин Василя Кричевського — це переважно краєвиди України і церкви, та пару інших тем. Нема ніяких людських постатей. Можна сказати, що твори несуть в собі вічність природи в будь-якому часі. Пейзаж „Чорне Море", чи „Вид на Дніпро" був такий колись, яким є й тепер. Всі картини Катерини Росандіч мають людські постаті. Перед очима глядачів переходять моменти безпосередньої дії в рамках минулого часу. Той час і дія передається через постаті людей у відповідних одежах.

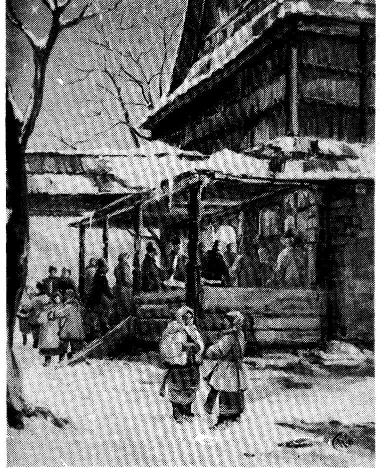
Василь Г. Кричевський працював спочатку олією, пензлем, пізніше — шпателем, також багато картин створив акварелею. Катерина також працює акварелею, олією, пастелем та гваш.

Обидва мистці мають особистий індивідуальний сенс естетики, нема незручних ліній, злих комбінацій кольорів, тощо. Кольорит Василя Кричевського — ніжний, спокійний, блідо мрійливий. Кольори картин мисткині емоційно підносять красу даного пейзажу. Наприклад, „Андріївський Собор" у сніжно-синьо-жовтому сяйві ще більше спірітуальний, духовний. Або картина „Жнива": рухливе синьо-біле небо, жовті копи пшениці, запрацьовані жінки. Тут глядач відчуває спеку літнього дня, розпалене повітря, що аж тремтить у далечині...

Свої картини Василь Кричевський творив спонтанно, відрухово. Проте що був архітект, то вмів природно пов'язати будову з пейзажем. В картині „Вид на Дніпро" бачимо тільки частину церкви, без бані, і далечінь з руслом ріки, а в картині „Вид на Собор св. Андрія з Дніпра" бачимо тільки підніжжя цієї церкви. У Катерини Росандіч Собор св. Андрія — цілий, з банями. Мисткиня має також картину „Святвечір", де видно тільки малу частину церкви — вхід до церкви. Відчинені двері церкви, звідки виходить світло, видно усміхнених людей. Тут ця частина будови має функцію — помагає передати різдвяний настрій. Катерина Росандіч створює свій образ дбайливо, передумано.

Кожний з мистців має своєрідний, власний смисл мистецтва і спосіб його, але їх об'єднує естетика відчуття кольорів та гармонія фарб. Можна сказати, що Катерина Кричевська Росандіч в мистецтві є достойною спадкоємницею свого діда Василя Кричевського.

Галина Кошарич

К. Кричевська Росандіч „Святвечір".

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В КРАКОВІ

Краків (Юрій Гаврилюк). — Тут з 6-го по 8-ме травня відбувалася міжнародна професорсько-студентська конференція на тему „Незалежницькі стремління українців у XX столітті". Її організаторами стали краківські Інститут східнослов'янської філології, Інститут історії Ягайлонського університету, як також Фундація св. Володимира — Хрестителя Київської Русі, зокрема посол д-р Володимир Мокрий.

Конференція відбулася в головному будинку Ягайлонського університету. Метою її було представлення та опрацювання концепції самостійности України різними політичними діячами, рухами і партіями, що існували в минулому і діють сьогодні.

Головною ціллю діючої у Кракові від 1989 року Фундації св. Володимира — Хрестителя Київської Русі є створення наукового центру, який допоміг би не тільки забезпечити можливість розвитку українській науковій думці в Польщі, але також підтримати незалежну течію української науки в межах Совєтського Союзу, допомогти вийти їй на міжнародну арену. Вправді, триває ще ремонт будинку, призначеного під науковий центр фундації, але не перешкодило це в організуванні чергових міжнародних наукових конференцій з проблем української історії XX століття. Адже в 1990 році організовано наукові конференції, присвячені українській політичній думці в XX ст. (травень) та особі Митрополита Андрея Шептицького (червень). В днях 6-го—8-го травня ц. р. відбулася чергова наукова конференція „Незалежницькі стремління українців у XX столітті", зорганізованої з ініціятиви Фундації св. Володимира, при співучасті Інституту історії та Інституту східньослов'янської філології Ягайлонського університету. Завдяки широкій участі представників української і польської науки та політичного життя (репрезентовані були такі осередки, як Київ, Донецьке, Дніпропетровське, Львів, Париж, Монтреаль, Варшава, Краків, Ґданськ), конференція ця стала форумом обміну думками, подією не лише наукового, але й політичного значення.

Підкреслила це присутність з української сторони депутатів Верховної Ради України Генадія Маслюка і Вадима Бойка та голови ради колегій Руху Володимира Муляви (Київ) та Любомира Сеника, голови Крайового Руху Львівщини. Прибули також представники демократичної преси — львівського щоденника „За Вільну Україну" та „Українських обріїв" з Києва. З польської сторони були також присутні не лише науковці, але й політичні діячі й парляментаристи. Інформації про відкриття і хід конференції подавала польська центральна і реґіональна преса, а також телебачення.

Побажання успішної праці переказав конференції і голова ВР УССР Леонід Кравчук.

Як хронологічно, так і тематично виступи на конференції обняли широкий спектр течій, які складали на протязі XX ст. фронт боротьби за незалежність українського народу. Обговорювано, зрештою, не тільки течії, які раніше рішуче виступали за створення ні від кого не залежної Української держави, але також ставлення до цієї ідеї українського комуністичного руху в Галичині у міжвоєнному періоді (доповідь д-ра Януша Радзейовського), як і становище москвофілів (доповідь д-ра Чеслава Партача).

Найширше обговорювана була, очевидно, сучасна політична ситуація в Україні. Є це тим більше зрозумілим, що доповідачі, присутні на конференції, часто є водночас активними учасниками теперішньої боротьби за волю України. Отже і не дивно, що темою першої доповіді, яку виголосив проф. Єжи Дамрош з Варшави, було місце України на новій політичній карті Европи. Аналізою сучасних питань політичної стихії України, а водночас документом українського політичного мислення цієї бурхливої доби, були доповіді проф. Анатолія Слюсаренка (Нові політичні партії і суверенна держава), доцента Володимира Муляви (Народний Рух України як прояв незалежницьких стремлінь), Вадима Бойка (Концепції суверенної України в українському парляменті), Генадія Маслюка (Українська національна свідомість в Донецькій області), проф. Петра Кононенка (Політично-філософські основи концепції О. Солженіцина Україна-Росія), Михайлини Бородай (Всесоюзний референдум в Україні 17-го березня 1991 р.) та спільна доповідь професорів Владлена Гончаренка і Леоніда Юзькова (Правові основи суверенности України).

Варто підкреслити, що проф. Юзьків є одним з авторів пеоєкту нової конституції Української ССР, пропонованого демократами.

Провісникам сучасного політичного відродження в Україні, і водночас його активним учасникам, присвячені були статті д-ра Юрія Зайцева (Український опозиційний рух в 60—80 роках) і студента україністики Ягайлонського Університету Пшемислава Томанка (Самостійницька діяльність колишніх в'язнів совісти в парляменті України). Дальше в минуле сягнули в своїх доповідях історики — доцент Володимир Сергійчук (Слобожанщина в державотворчих стремліннях XVII—XX віків) і д-р Генадій Виноградів (Українська історіографія кінця XIX–XX століть про причини занепаду Галицької держави).

Крім широкого висвітлення питань сучасної політичної ситуації в Україні, ціллю краківської конференції було також порушення справ українсько-польського сусідства і взаємних відносин в минулому, спроба спільних пошуків modus vivendi на майбутнє. Питання ці порушували в своїх доповідях передусім польські вчені Богдан Скарадзінський (Поляки і українці в боротьбі з більшовиками в 1919—20-их роках), д-р Анджей Сова (Становище українського суспільства супроти вересневої кампанії 1939 р.), д-р Ґжеґож Мазур (Політика совєтської влади супроти українських незалежницьких стремлінь в Станиславівському воєводстві 1939—41рр.), д-р Ян Скочинський (Мар'ян Здзеховський супроти українських самостійницьких ідей), Маґдалена Брюна („Awangarda Państwa Narodowego" супроти самостійницьких стремлінь українців в II Речипосполитій), але також і українські — проф. Павло Дишлевий (Самостійницькі стремління українців в Польщі в час німецької окупації в роках 1939—41) та Любомир Сеник і Дзвенислав Гузар (Актуальні польсько-українські відносини).

Трагічному епізодові в польсько-українських відносинах після Другої світової війни, яким було існування в Явожні концентраційного табору для українців (1947—1949), присвячений був фільм „Явожно", зреалізований старанням Фундації св. Володимира. Цей перший публічний показ, який відбувся на закінчення першого дня конференції, викликав різні контроверсії, які, мабуть, можуть стати початком ділової дискусії над місцем і значенням цього фільму у формуванні дальших взаємних польсько-українських відносин. Цей фільм гострий і гіркий, однак чи можна розповісти інакше про цю людську трагедію?

Питання сучасної політичної дійсности в Україні і українсько-польських відносин поєднані були в панельній дискусії, в якій взяли участь проф. Владислав А. Сорчик з Варшавського Університету (ведучий), д-р Леонід Плющ з Парижа, Лешек Мазона — один з засновників Львівського Товариства Любителів Польської Культури, проф. Анджей Кавчак з Монтреалю і голова львівського Руху Любомир Сеник.

Третім великим тематичним бльоком, який знайшов своє обговорення на конференції, було віддзеркалення образу визвольних змагань українського народу в українській і світовій, зокрема польській, літературі. Цьому питанню свої доповіді присвятили проф. Юліян Масьлянка (Постать Мазепи в світовій культурі), д-р Леонід Плющ (Концепція культурної революції в житті і творчості Миколи Хвильового), мґр Данута Сосновська (Польська література і українські самостійницькі стремління), Аґнєшка Корнєєнко — студентка україністики Ягайлонського Університету (Титани і скитальці, тобто поетичні дороги українців до волі в індивідуальному і збірному маштабі та д-р Володимир Мокрий (Василь Стус: дорога до самостійної України).

Учасники конференції не забули вшанувати пам'ять Богдана Лепкого, могила якого — на краківському Раковицькому цвинтарі. На ній зложено квіти, які стали виразом пошани до Лепкого не лише як до письменника, але водночас і до співтворця славних традицій краківської україністики, які продовжує Україністична катедра, діюча від осени 1990 року.

Безперечним досягненням конференції було те, що піднімала вона питання незалежности України на ширшу наукову і політичну арену. Адже в боротьбі за справжню незалежність перебороти треба не лише ворожнечу відвертих противників, але і байдужість світу, який повинен про це якнайбільше чути і знати. Дуже важливим питанням було, очевидно, наладнання по-новому українсько-польських відносин. Як в дискусій в конференційній залі, так і з принагідних розмов звучало переконання, що подолання перепон у наладнанні дружніх відносин між цими, в неодному споріднеными націями, є можливим і необхідним, та що з обидвох сторін є сили, які будуть рішуче поборювати кожний стереотип, зможуть об'єктивно висвітлити кожну, навіть найбільше болючу, історичну правду. В зв'язку з цим доцент Київського Університету Володимир Сергійчук, даючи оцінку конференції, сказав, що це один з перших кроків до зрозуміння сучасної ситуації польського та українського суспільств через призму наукової арґументації, і пошуків шляхів до тверезого розв'язання проблем, які болять однаково як поляків, так і українців. Лікування цих довголітніх ран повинно бути здійснюване руками вмілих, кваліфікованих „лікарів", які мають почуття великої відповідальности перед історією і своїми сучасниками, бо душевні рани болючі і довго ятрять.

Подібну думку висловив голова львівського Руху Любомир Сеник, який сказав: „Відбулася конференція в дусі розвитку раніше намічених засад польсько-українських стосунків на сучасному етапі. Стосунки ці будуються на взаєморозумінні паритетних, рівноправних народів, один з яких — польський — уже має самостійну державу, а другий — український — вийшов на пряму дорогу побудови самостійної, соборної, демократичної Української держави. Власне конференція і була присвячена незалежницьким прагненням українців у XX сторіччі. Головна ідея всіх прочитаних рефератів — це однозначна декляpація про необхідність побудови такої держави, яка стає суб'єктом, а не об'єктом, як зараз, міжнародних відносин. З польського боку — вчені, громадські діячі, всі, хто брав участь у конференції, гаряче підтримують ідеї незалежности українського народу. Ми прийшли до висновку, що вивчення історії відносин між двома народами, в якій були і позитивні, і чимало негативних сторінок, потрібне для сучасного взаєморозуміння, для вироблення концепції співпраці. Бо тільки у такій співпраці, у повному взаєморозумінні ми можемо будувати так потрібні одному і другому народові стосунки в ділянці економіки, політики, культури, в тому числі науки як складника культури. Тому надіюся, що такі форми будуть продовжуватися в майбутньому, що розвиватимуться зв'язки в галузі економіки, політики, культури. Розбудова різних структур необхідна, Фундація св. Володимира матиме дуже великі перспективи для такої співпраці. З одного боку вона стане своєрідним духовним центром для тих українців, які живуть в Польщі, а з другого — вдячним ґрунтом для польсько-української співпраці, насамперед в царині духа. Щиро бажаю успіхів. З нашого боку всяка можлива допомога стане реальною: найновіші наші видання — наукова, художня література, надіюсь, знайде місце на полицях бібліотеки Фундації. Очевидно, будуть ще й інші зв'язки, які забезпечать систематичний, безперервний контакт як з нашими братами тут, у Польщі, так і з усім польським громадянством, яке з повним розумінням і прихильністю ставиться до наших проблем.

Генадій Маслюк, депутат ВР УССР з Донецька, за питаний про основне враження з конференції, відповів, що дала вона йому більш широке відчуття нації — розуміння, що важливі є не лише українці в УССР, але і за межами цього політичного утворення. Ще більше впевнило це його в переконанні, що Україна повинна бути дійсною державою, що це єдиний шлях. Потрібне це так само українцям за межами батьківщини — бо і для них є лише одна Україна.

Звіт праці ТУМ, Чикаґо

Філію Товариства Української Мови ім. Шевченка було засновано в Чикаґо в кінці березня 1990 р., при чикаґському Товаристві Сприяння Рухові в Україні. ТУМ, Чикаґо, вирішило нав'язати контакти з осередками ТУМ в різних містах України і допомагати їм українськими книжками, журналами, комп'ютерами, уможливлювати обміни студентами та викладачами.

Управу ТУМ, Чикаґо, обрано в такому складі: проф. Віра Боднарук — голова, Оксана Мурська — заступник голови, Дмитро Грушецький — секретар, Галина Грушецька — орг. референт, Олександра Кочман — скарбник, Маруся Боднарук і Люба Калін — вільні члени.

Члени управи ТУМ, Чикаґо: Віра Боднарук, Люба Калін і Маруся Боднарук.

Д-р Богдан Боднарук, голова ТУМ, Чикаґо, проф. Віра Боднарук і заступник голови Оксана Мурська готують книжки до висилки в Україну.

Було надіслано 65 листів до викладачів та учителів українського походження, які працюють в американських школах та університетах в Чикаґо та околицях, як також до активних членів української громади, із запрошенням стати членом ТУМ Чикаґо. Річна вкладка ТУМ, Чикаґо, є 10 дол.

У березні 1990 р. управа ТУМ, Чикаґо, організувала виступи в американських коледжах та університетах д-ра Дмитра Гродзинського з Української Академії Наук, який говорив про наслідки аварії в Чорнобилі. В липні 1990 р. було організовано концерт для молодого скрипаля і композитора Кирила Стеценка з Києва (внука славного композитора К. Стеценка, який помер в 1922 р.). В жовтні було проведено дводенну конференцію на тему: „Сучасна Україна і молодь в дояспорі". В першій частині взяли участь учасники Конґресу Україністів та Фестивалю „Золотий Гомін" в Києві у вересні 1990 р., — д-р Мар'яна Рубчак, д-р Богдан Рубчак, д-р Василь Маркусь та інж. Юрій Коломиєць. В другій частині конференції взяли участь студенти, які відвідали Україну — Борис Боднарук, Андріян Ожґа, Дарія Ганкевич та Катруся Зарічна, як також. проф. Віра Боднарук, мґр. Христина Мурська, д-р Мирон Куропась, д-р Роман Дражньовський та докторант Ірина Горайська. Ведучою на конференції була мґр Надія Людмила Хойнацька з рамени СКВОР-и. В лютому 1991 р. виступив киянин д-р Дмитро Степовик з доповіддю на тему: „Шевченко на тлі мистецтва XIX-го віку". Співорганізатором усіх імпрез був український Інститут Модерного Мистецтва, який очолює поет Олег Коверко.

Щоб зібрати українські книжки та журнали для України, ТУМ, Чикаґо звернувся через усі українські радіо-передачі до української громади метрополітального Чикаґо з проханням дарувати українські книжки та журнали, особливо шкільні підручники, для висилки до осередків ТУМ в Україні. Відгук громади був дуже щедрий і вдалося вислати до 15 центрів ТУМ по всій Україні (Київ, Канів, ПОлтава, Харків, Луганське, Донецьке, Макіїка, Запоріжжя, Орджонікідзе, Миколаїв, Рівне, Чернівці, Івано-Франківське, Делятин і Львів) в серпні, листопаді та грудні 1990 р. 1,150 українських книжок та журналів. Друга висилка до 11 міст в Україні відбулася в квітні та травні 1991 р. — вислано 1.449 книжок та журналів. Отже, разом — 2.599 одиниць; оплата пошти: 979.35 дол.

Для розголосу між американцями про трагедію Чорнобиля ТУМ, Чикаґо, видав наліпку в англійській мові „Help the Children of Chornobyl", яку проєктувала відома мисткиня Олександра Дяченко-Кочман, скарбник ТУМ, Чикаґо. Цей проєкт було також використано на жетон, який виготовлений у грудні 1990 році, щоб продавати його серед шкільної молоді. Частину наліпок було передано до осередків ТУМ в Києві, Полтаві, Запоріжжі та Львові. Решту продається по 2 дол. під церквами, на ярмарках, на фестивалях та інших імпрезах. Під час відзначення 5-ої річниці трагедії Чорнобиля ці наліпки й жетони продавалися на конференціях в Чикаґо та в Вашинґтоні, Д. К., А увесь прихід був призначений на вітаміни для дітей Чорнобиля. Було також вислано наліпки й жетони до Дітройту, Гартфорду, Ґюстону, Портленду, Сіятлу та до Торонта, Канада.

Управа ТУМ, Чикаґо, веде листування з осередками ТУМ в Україні, а також нав'язує контакти з українськими школами та університетами, які хочуть мати обміни студентами та викладачами. Через слабе знання англійської мови в Україні плянується організувати перебування американських викладачів українського походження в містах України, щоб там підвищити рівень знання англійської мови. Цим шляхом наші гості з України зможуть краще використати своє перебування в Америці.

В. Боднарук,
ТУМ, Чикаґо

В пам'ять приятелів

1-го червня минає п'ять літ від дня смерти Анастазії Біловус. Рік пізніше, 1-го червня помер її чоловік Йосиф на 78-му році життя.

Обоє були дуже жертвенні на народні цілі та віддані працівники на народній ниві. На нашому терені це були провідні діячі гетьманського руху. А. Біловус зорганізувала відділ гетьманського руху в Дітройті. Була довголітньою членкою СУА і зорганізувала відділ СУА в Дітройті. Ревні діячі католицьких громад в парафії св. Йосафата у Воррені і Сейнт Пітерсбурґу на Фльориді. Одні з організаторів Українського Культурного Центру у Воррені і середньої української школи в Гемтремку.

В роки масового приїзду нових еміґрантів вони спровадили понад 20 українських родин з Німеччини.

Св. п. Йосиф за освітою журналіст, закінчив школу в Монтреалі і працював як журналіст. Писав також поезії. Свої статті та поезії поміщував в різних часописах. Видав історію України, яка в англійській мові вийшла трьома накладами. Видав збірник „Державні думи", де є поміщені патріотичні вірші та оповідання Біловус написала також пару оповідань, написала по-англійськи історію свого життя.

Це були взірцеві християни і щирі українські патріоти.

Катерина Іванчук

Про І. Банах-Твердохліб із признанням обізвався журнал „Радянська Жінка"

У київському журналі „Радянська Жінка" написав довшу вістку п. з. „Українська мисткиня з Рочестера" Олександр Федорук, кандидат мицтвознавства. Зразу він відкриває перед читачем особистість Ірини Банах-Твердохліб і її притаманності в малюванні: „Художниця Ірина Банах-Твердохліб — із Рочестера, що в Сполучених Штатах Америки. Писати про неї приємно і радісно. За щоб не взялася — малярство, емаль, графіка, вибійка, кераміка — завжди демонструє високу професійну техніку виконання, оригінальний спосіб мистецького мислення, щедрий дар душі. Нам приємно, що славетна краянка множить здобуток мистецтва за межами Батьківщини. Знана і шановна у світі, вона на жаль, невідома на своїй рідній землі". А далі автор наводить біографію мисткині, що народилася у Винниках біля Львова, що там й почала студії в Державному інституті прикладного і декоративного мистецтва, а завершила мистецьку освіту вже на еміґрації у ЗСА,у Рочестерському технологічному інституті з ткацтва, кераміки, техніки й емалі. У дальшому О. Федорук висловлює мрію багатьох, що не лиш її твори потраплять до музеїв в Україні, але й праці інших українських мистців, які живуть за кордоном.

Коли ще раз вертається до форм чи манери малювання І. Банах-Твердохліб, — О. Федорук говорить, що малярці притаманні різні творчі манери: з одного боку — „кольористична розкутість", барви, а з іншого — на її картинах „загострюються, створюючи емоційну, великої інтенсивної сили матерію, зіткану з тремтливих пульсуючих кольорових клітин".

Розповідає О. Федорук не лиш про картини, виконані і старою темперою, олією, і сучасним акрилом І. Банах-Твердохліб, але й про її сучасним акриліком І. Банах -Твердохліб, але й про її Закінчує рецензент ще одним здобутком малярки, а це монографією —„Творчість Ірини Банах-Твердохліб". Книжка ця „щедро ілюстрована, з великим смаком оформлена. Як справедливо в ній пише доктор Б. Стебельський, — в основі мистецтва художниці лежать витоки народної культури. В життєтворних її джерелах майстриня бере наснагу, шукає своє надхнення. Звідси сила таланту".

В СЕРЕДУ, 19-ГО ЧЕРВНЯ, останній совєтський вояк-окупант залишив територію Мадярщини. Найближчими днями розпочнуться переговори з питань компенсації. Совєтський Союз хоче 600 міл. дол. за 6,000 будівель в своїх колишніх воєнних містечках по всій Мадярщині. Мадярщина, у свою чергу, вимагає 900 міл. дол. за екологічну шкоду, заподіяну країні совєтськими військами. В останній момент Совєтський Союз вдвічі збільшив свої матеріяльні претенсії. Коли совєтські війська опинилися вже за лінією кордону, по всій Мадярщині радісно дзвонили дзони.

ЩИРА ПОДЯКА ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС, який покликала до життя минула 32-га Конвенція УНСоюзу, складає щиру подяку всім тим членам, які скоро і жертвенно відгукнулися на заклик Конвенції і досі склали свої пожертви особистими чеками, чи повернули свої дивідендові чеки.

Цей Фонд буде успішно розвиватися, коли всі члени зрозуміють його потребу і його користі для великої праці допомоги Україні. Екзекутива УНСоюзу закликає членство допомогти пожертвами розбудувати цей Фонд у найскорішому часі. Всі пожертви на Фонд Відродження України — УНС можна відтягати від податків, але тільки в ЗСА.

Сума зібраних пожертв на цей Фонд виносила до дня 6/24/91 $177,546.30.

ЛИСТА ч. 5

Одержані пожертви від 1/01/91 до 5/31/91

Подаємо прізвища жертводавців так, як були подані на їх чеках.

L. ALBIZATI	10.00
N. ANDREWS	15.00
B. ANDRIUK	25.00
B. ANNIUK	25.00
B. ANTONOVYCH	20.00
L. ATYMYSHYN	20.00
V. BABANSKYJ	10.00
E. BABIJ	15.00
N. BACHINSKI	5.00
M. BACHYNSKY	10.00
Z. BAGAN	5.00
T. BALABAN	15.00
A. BALYSKY	25.00
W. BARABASZ	50.00
M. BARANCZYK	20.00
A. BARANKEWICZ	10.00
S. BARANOWSKY	30.00
G. BARANYK	10.00
V. BARDASH	25.00
I. BASICZYNSKYJ	26.00
N. BATYCKI	4.28
W. BAZIUK, M.D.	50.00
[illegible]. BEGKO	10.00
D. BEDNARSKY	10.00
Y. BELAN	10.00
J. BELGHAUS	20.00
M. BEREZA	50.00
G. BEREZNICKI, M.D.	50.00
M. BEREZOWSKY	25.00
R. BERGENSTOCK,JR.MD	100.00
P. BESWERCHIJ	5.00
L. BILANIUK	100.00
M. BILAS	7.05
T. BILOSTOCKY	20.71
S. BILOUS	25.00
N. BILYK	5.00
W. BILYNSKY	5.00
A. BINCKLEY	5.00
J. BINDAS	30.00
C. BLAZENKO	20.00
J. BOBA	50.00
M. BOCHNO	20.00
H. BODO	50.00
J. BOHACHEWSKY	10.00
B. BOJARSKYJ	10.00
E. BOJECZKO	13.31
M. BORETSKY	25.00
L. BORYSIUK	20.00
I. BOYCHUK	9.13
I. BOYCHUK	4.18
J. BOYKO	25.00
A. BRYANT	10.00
G. BUCHAI	25.00
M. BUCZAK	20.00
M. BURACHOK-WACYK	10.00
E. BUTCHMA	25.00
A. BYCZ	15.00
V. BYRNES	25.00
L. CADY	25.00
J. CAP	50.00
A. CEHELSKY	20.00
M. CEHELSKY	15.00
I. CEHELSKY, M.D.	50.00
G. CHAPLENKO	25.00
A. CHERNEY	25.00
Z. CHOMA	20.00
H. CHOMITZ	15.00
G. CHOPIVSKY, JR.	50.00
H. CHORNEY	10.00
S. CHORNEY	10.00
[illegible]. CHORNOMAZ-NELSON	15.00
J. CHOWNYK	50.00
O. CHUCHRA	30.00
M. CHUCHRA	10.00
M. CIOK	10.00
Z. CLEM	20.00
T. COOK	10.00
M. COTTRELL	15.00
A. CYBRIWSKY	30.00
G. CYBRIWSKY	10.00
W. CYBRIWSKY	10.00
J. CYBULSKY	10.00
A. CZERNIUK	25.00
N. CZOMKO	20.00
A. CZORNIAK	15.00
A. DANCHUK	10.00
G. DANYLUK	20.00
M. DANYLYSHYN	15.00
L. DARMOHRAJ	10.00
L. DARMOHRAJ	10.00
P. DASZKO	50.00
A. DEMETRO	25.00
G. DEMIDOWICH M.D.	20.00
I. DEMKIW	5.00
K. DENYSENKO	5.00
A. DENYSYK	6.00
T. DIACHOK	20.00
N. DIAKIWSKY	10.00
M. DICKY	10.00
L. DIDUCH	5.20
O. DIDUCH	5.20
O. DOMARADSKY	1,000.00
R. DOMBCHEWSKY	10.00
A. DOROFEA	25.00
S. DOROSZCZAK,M.D.	50.00
P. DOROZYNSKY	9.39
M. DOZORSKY	35.00
W. DRABYK	20.00
L. DRASHEVSKA	10.00
M. DREBYCZ, SR.	200.00
T. DROBNY	20.00
A. DUBAS	6.20
G. DUDOK	20.00
D. DUMYCH	10.00
J. DUNCAN KELLY, REV	20.00
A. DURBAK	20.00
M. DURBAK	15.00
M. DUSHNYCK	25.00
K. DWORIAN	20.00
A. DYGA	50.00
E. DZIUBA	50.00
E. DZIUBYNSKY	10.62
E. EADS	25.00
O. EISENHARDT	5.00
S. EVANCHUK	5.00
D. EVERETT	20.00
H. EXLEY	25.00
O. FANOK	45.92
M. FARMIGA	120.00
A. FASOLAK	15.00
R. FEDOROWYCZ	10.00
S. FEDYK	10.00
J. FILIPCZAK	420.00
G. FIZER	20.00
J. FLIS	175.00
M. FLIS	100.00
G. FORYS	50.00
A. FRITZ	20.00
P. FURMAN	25.00
E. FYLYPOWYCZ	25.00
N. FYLYPOWYCZ	10.00
M. GABODA	35.00
I. GALARNYK, M.D.	50.00
J. GARDNER	5.00
I. GAWDIAK	10.00
I. GAWUR	20.00
S. GECHA, M.D.	50.00
M. GOTHARD	25.00
U. GRASSMAN	10.00
M. GUDZ	50.00
S. GULICK	10.00
J. GULYCH	50.00
J. GUNDERSON	50.00
W. HAHN	10.00
M. HAJDUK	6.00
A. HALIBEY	10.00
J. HALIY	5.00
S. HALLICK, JR.	10.00
L. HALUNKO	25.00
C. HALYCHYN	10.00
B. HAMERSKYJ	35.00
D. HANUSZCZAK	25.00
J. HAPIJ	20.00
B. HARHAJ	3.66
M. HAYDA	25.00
R. HAYDA	50.00
L. HEINRICH	10.00
A. HERASYMENKO	10.00
R. HERETZ	10.00
B. HLYNSKY	10.00
B. HNATIUK	35.00
O. HNATIUK, M.D.	10.00
M. HNATYK	50.00
K. HNYLKA	9.35
K. HNYLKA	15.34
G. HODOWANEC	15.00
W. HODYNSKY	10.00
M. HOLIAN	30.00
R. HOLIAT	25.00
Y. HONCHAR	15.00
N. HOPE MELNYK	10.00
A. HORNYCKYJ	20.00
J. HORODECKY	25.00
O. HORODYSKY, M.D.	25.00
C. HOSHOWSKY	100.00
V. HRABEC	15.00
P. HREHOROVICH	20.00
A. HRUBEC	25.00
O. HRUSHETSKY	20.00
A. HRYNISZAK	25.00
N. HUBENKO	10.00
W. HUCULAK, PH.D.	10.00
G. HUD	25.00
D. HUFFORD	5.00
O. HULINSKY	20.00
L. HUMENIUK	25.00
K. HUSAK	25.00
J. HVOZDA	10.00
S. ILCZYSZYN	25.00
A. IWASIW	25.00
L. JAKIMOW BARRERA	3.20
N. JAKOWENKO	20.00
S. JAREMA	10.00
S. JAREMA	25.00
D. JAREMKO	10.00
D. JAROSEWYCZ	10.00
P. JAROSEWYCZ	50.00
W. JARYMOWYCZ	15.00
G. JASKIW	25.00
H. JENSEN	10.00
I. JOHNSON	100.00
M. JOWYK	30.00
O. KACZMARSKYJ	100.00
H. KALLENBORN	15.00
H. KALMAN	50.00
L. KALYNEWYCH	10.00
C. KANAFOTSKA	10.00
W. KANYTSKY	100.00
J. KARACHEWSKI	25.00
M. KARAIM	25.00
B. KARASH	20.00
J. KARBOWNICZAK	20.00
A. KARMAZYN	5.00
D. KASHIMER	50.00
O. KASHUBA	25.00
B. KATAMAY	50.00
J. KAWENSKY	25.00
M. KAWKA	10.00
S. KECYK	25.00
O. KEKISH	25.00
M. KENDIG	5.00
O. KERNISKY	2.00
W. KINACH	30.00
M. KINAL	25.00
M. KIS	28.80
E. KISAK	5.00
W. KIZYMA	10.00
W. KLACHKO	30.00
M. KLUFAS	10.00
C. KLUFAS, M.D.	25.00
H. KLYM	25.00
B. KNIANICKY	25.00
Z. KOBASA	50.00
O. KOBRYN	20.00
B. KOBZAR	100.00
A. KOBZIAR	25.00
A. KOCHMAN	10.00
Y. KOCOPY	11.58
T. KOHUT	10.00
A. KOHUTIAK	50.00
H. KOIVU	100.00
L. KOLAKOSKI	15.00
T. KOLCIO	10.00
B. KONDRA	10.00
W. KONOWAL	10.00
B. KOPYSTIANSKYJ	20.00
H. KORSUN	20.00
W. KORZENIOWSKI	25.00
M. KOSARCHYN	25.00
M. KOSOWSKY	5.00
J. KOSSOWSKYJ	25.00
T. KOSTIUK	200.00
W. KOSTIUK	10.00
O. KOSTRUBIAK, M.D.	25.00
W. KOSTRUBIAK, M.D.	50.00
M. KOSTYNIUK	20.00
G. KOTLAR	25.00
S. KOTYK	10.00
W. KOVACH	10.00
S. KOVOLSKY	5.00
H. KOWAL	10.00
I. KOWAL	25.00
S. KOWAL	20.00
T. KOWAL	30.00
B. KOWALSKY	20.00
O. KOWERKO	10.00
N. KOZBUR	50.00
O. KOZICKY, M.D.	25.00
N. KOZIUPA	6.20
P. KRAMARENKO	50.00
G. KRAWEC	50.00
N. KRAWETZ	10.00
I. KREJER	10.00
M. KRELL	5.00
W. KREWSUN	100.00
D. KRUCHKO	10.00
S. KRUCHOWY	5.00
P. KRUCZAK FILIPOV	25.00
J. KRUPINSKI	25.00
L. KRUSHELNYTSKY	10.00
G. KUBIN	5.00
P. KUCHKUDA	100.00
R. KUCIL	20.47
B. KUCZWARSKYJ	10.00
H. KUGLER	5.00
T. KULYK	10.00
M. KULYNYCH	25.00
I. KUPCHYNSKY	10.00
J. KUPCHYNSKY	10.00
W. KURINIJ	10.00
O. KURITZA	10.00
S. KURYLAS	25.00
A. KUSHNIR	25.00
P. KUSMA, M.D.	25.00
G. KUZYCZ	50.00
D. KUZYK	50.00
R. KUZYK	6.66
Z. KWIT	10.00
R. KYZYK	50.00
S. LABA	10.00
C. LACHOWICZ	8.00
W. LAWRIW	100.00
L. LAWRYNENKO	25.00
L. LAZURENKO	20.00
P. LEFEVERE	5.00
J. LESHKO	25.00
W. LESIUK	10.00
B. LEVYTSKY, REV.	10.00
W. LEW	20.00
D. LEWICKYJ	2.00
D. LIBOWICZ	55.38
J. LIBOWICZ	116.81
S. LIBOWICZ	129.95
J. LISCHAK	5.00
M. LITEPLO	100.00
I. LIWAJ	10.00
A. LOJAN	7.00
W. LONG	5.24
G. LORENTZ	10.00
B. LOZNYCKY, JR.	25.00
M. LUCIW	5.00
S. LUKOMSKY	15.00
J. LYKTEY	10.00
P. LYMARENKO	25.00
P. LYSENKO	25.00
M. LYSOBEY	20.00
S. MAKAR LAUDI M.D.	100.00
V. MAKOHON	20.00
B. MAKSYMCHUK	15.00
M. MALANIAK	10.00
M. MALANIAK	10.00
E. MALLYCK	20.00
I. MANDICZ	10.00
P. MANDYCH	30.00
G. MARCHENKO	25.00
D. MARCHISHIN	25.00
L. MARCHUK	20.00
M. MARCOUX	25.00
S. MARCYNIAK	50.00
G. MARENIN	100.00
A. MARITCZAK	20.00
A. MARKOWSKI	5.00
M. MARTYNENKO	9.14
L. MARTYNIUK HLADKYJ	25.00
A. MARYNIUK	50.00
G. MARYNIUK	25.00
J. MARYNIUK	25.00
Y. MASIUK	50.00
W. MASLAJCZUK	5.08
M. MASLAK	20.00
R. MASLIJ	10.00
Z. MASNYJ, ESQ.	150.00
W. MASTIN CROSS	10.00
E. MATIASH	20.00
S. MATYSZCZAK	5.00
R. MAZIAK	20.00
U. MELLOR	25.00
A. MELNYCZUK	25.00
E. MELNYCZUK	20.00
A. MELNYK	6.00
G. MENCINSKY	25.00
P. MICEVYCH	25.00
N. MILLER	10.00
S. MISILO	50.00
M. MITCHELL	5.00
Y. MOCIUK	25.00
J. MOJSIAK	25.00
J. MORAN	25.00
E. MOROZ	10.00
A. MOSIJCZUK	25.00
A. MOUNT	10.00
D. MOWCHAN	10.00
L. MURSKYJ, M.D.	25.00
J. MUZYCZKA, M.D.	50.00
F. MYCHAJLIW	25.00
W. MYKULA	10.00
M. MYSYSHYN	100.00
I. NABOKA	25.00
B. NAKONECHNY	25.00
E. NEBESH	50.00
E. NEDILSKY	50.00
G. NESTOR	20.00
P. NISHKO	10.00
M. NOBLETT	10.00
L. NOLAN /KVITKA,LTD	25.00
J. NORDSTROM	25.00
C. NORTHROP	20.00
V. NOVOTNY	100.00
I. NOWAK	100.00
M. NOWYCKY	20.00
R. OKPYSH	25.00
B. OLEKSIUK	20.00
B. OLEKSIUK	5.00
I. OLEKSIUK	25.00
N. OLESNYCKY	75.00
N. OLESNYCKY	25.00
N. OLESNYCKYJ	51.35
S. OLYNYK	50.00
W. ORENCHUK	10.15
W. ORENCZUK	100.00
S. ORLOWSKY	10.00
W. ORYHON	10.00
A. OSADCA	15.00
J. OZGA	25.00
L. PACHOLUK	100.00
S. PACHOWKA	20.00
J. PACLAWSKY	100.00
W. PAJTSCHUK	6.90
W. PAJTSCHUK	24.19
W. PAJTSCHUK	9.57
L. PAKULA	25.00
P. PALIJ	25.00
P. PANASIUK	34.20
A. PANIN	10.00
A. PANKIW	25.00
K. PAVLAK	15.00
G. PAVLOVICH	20.00
I. PAWLISZ	10.00
O. PAWLOWSKI	10.00
J. PAWLUK	5.00
J. PAWLUK	25.00
A. PAWLYNSKY	20.00
S. PEKLAK LEZNIAK	10.00
J. PERE	30.00
C. PERFECKY	15.00
R. PETRIWSKY	15.00
A. PETRUSKA	20.00
A. PETRYCZKA	10.00
J. PIHACH	20.00
E. PINDZOLA	25.00
D. PISHKO	25.00
A. PLESS	25.00
O. PLOSHCHANSKY	10.14
J. POCHTAR	100.00
J. PODGURSKI	20.00
O. POPE	20.00
L. POPIEL	5.00
J. PORUCHYNSKY	10.00
H. POWROZNYK	20.00
N. PREHAR	10.00
S. PROCYK	20.00
. PROLOG RESEARCH	100.00
A. PRYCHODKO	25.00
W. PRYJMAK	20.00
J. PRYSHLAK	25.00
B. PURIJ	10.00
S. PUTYKEWYCZ	10.00
M. PYLYPEC	10.00
M. RAD	10.00
M. RAKAY	20.00
T. RAKOCZYI	5.00
B. RAKOWSKY	50.00
R. RASIAK	100.00
R. RATYCZ	25.00
L. REHL	20.00
M. REJNAROWYCZ	10.00
M. REWAKOWICZ	50.00
I. RISHKO	10.00
A. RITTER	10.00
A. ROHMER	20.00
M. ROHOWSKY	15.00
E. ROJOWSKY	25.00
A. ROMACH	10.00
J. ROMANATION	10.00
B. ROMANIUK	10.00
L. ROMANKIW	50.00
M. ROSOLOWSKY	10.00
S. ROZANKOWSKY	10.00
W. ROZAR	25.00
B. RUBCHAK	10.00
E. RUDAKEVYCH	120.00
E. RUDAKEVYCH	5.00
W. RUDAKEWYCZ	25.00
L. RUDYK	10.22
M. RUSSNAK	10.00
S. RUTECKY, DR.	25.00
O. RYWAK	50.00
C. SACHKO	25.00
C. SALUK	951.23
Y. SALYK	10.00
M. SAMCHYSHYN	25.00
D. SARACHMON	31.32
A. SAWKA	10.00
J. SAWKA	25.00
R. SAWYCKY	25.00
T. SAWYCKYJ	15.00
M. SCEBELO	25.00
B. SCHAFRAN	10.00
G. SCHKJDOR	100.00
F. SEDLOCK	10.00
I. SEMENYNA	120.00
N. SENCHYSHAK	10.00
. SENEZAK & LEWYCKY	18.40
J. SENYK	25.00
K. SENYK	20.00
A. SHAPIRO	10.00
N. SHELIGA	40.00
P. SHEPTAK	10.00
G. SHERIDAN	10.00
O. SHEVCHENKO	25.00
N. SHILKEVICH	10.00
T. SHLAPAK	25.00
T. SHMANDA	50.00
C. SHOH	10.00
M. SHULHA	30.00
W. SHWAJLYK	25.00
R. SHWED	10.00
O. SICH	10.00
S. SIDLARCHUK	25.00
O. SIEGELSKI	10.00
R. SIJAK	50.00
A. SIKA	400.24
G. SIOMKO	20.00
I. SIRYK	5.08
J. SIUSZKO	10.00
N. SKIRKA	25.00
G. SLUSARCZUK,PH.D	25.00
S. SLUZYNSKY	5.00
S. SMITH	25.00
D. SMOLIJ	5.00
E. SNIHUR	36.14
J. SNYDER	10.00
I. SOCHAN	10.00
Z. SOCHOR PARRY	50.00
M. SOFIAK	25.00
C. SOKIL	10.00
I. SOKIL-MELGAR	25.00
O. SOLOVEY	25.00
A. SOS	20.00
J. SOS	50.00
O. SOSENKO	15.00
W. SOSIAK	100.00
J. SPAK	5.00
M. SPAK	5.00
Y. SPERKACZ	20.00
M. SPONTAK	3.66
O. STACHIW	10.00
I. STADNYK	20.00
V. STANGL	100.00
M. STAWNYCHY	10.00
Y. STAWNYCHY	25.00
I. STEBELSKY	25.00
M. STEC DR.	6.95
M. STEC DR.	21.97
W. STEC DR.	15.12
B. STECIW	100.00
M. STITH	50.00
R. STOECKER	25.00
W. STOLARSKYJ	25.00
C. STRUTYNSKY	25.00
J. SUNDBLOM	15.00
A. SWANSON	25.00
L. SYGIDA-PELESCHUK	25.00
E. SYLCHAK	5.00
J. SYSYN	20.00
B. SYWENKYJ	25.00
A. SZCZESNY	28.00
A. SZENDIUCH	5.00
I. SZEREMETA	10.00
O. SZEREMETA	10.00
R. SZUBAK	25.00
B. SZYMANSKYJ	10.00
L. SZYPULSKI	5.00
. TARANCO, INC.	200.00
M. TEDESCHI	15.00
J. TELESHEFSKY	25.00
J. TELUK	10.00
P. TEPLYCKYJ	500.00
M. TERLECKY	60.47
J. TKACHUK	10.00
G. TKACHYK	25.00
V. TKACZ	20.00
L. TKACZUK	10.00
J. TOMORUG	100.00
J. TROYANOSKY	10.00
J. TRUSH	100.00
O. TRYTYAK	15.00
A. TURCHYN	10.00
Y. TURIANSKY	25.00
L. TURKEVICH	50.00
O. TYMKEWYCZ	10.00
S. TYMKIW, M.D.	250.00
E. TYTLA	50.00
. UNA BRANCH 173	50.00
. UNA BRANCH 177	50.00
. UNA BRANCH 452	100.00
. UNA DIST COM NEWK	100.00
W. URBAN	16.00
I. UZYCH	10.00
N. VASELKIV	15.00
A. VORONIN	15.00
A. VOYTOVICH	25.00
W. WAKULOWSKA	10.00
G. WALCHUK	25.00
Z. WASYLKEVYCH	20.00
M. WASYLKEWYCZ	10.00
R. WASYLYK	20.00
A. WEBBER	25.00
N. WELYCH	5.00
O. WELYKODNA	10.00
I. WENGLOWSKYJ	5.00
R. WILLIAMS	25.00
D. WINANT	10.00
F. WIRSTIUK	10.00
P. WIZNIAK	10.80
M. WOJTOWYCZ	200.00
J. WOLCHASTY	10.00
G. WOLOSHYN	100.00
B. WOLOSHYNOWICH	25.00
P. WOLOWACZ	25.00
O. WOLOWYNA	25.00
J. WOROBEC	20.00
S. WOROBEC	50.00
J. WORONA	10.00
A. WORONIAK	30.00
H. WOZNIAK	10.00
S. WUSOWYCH-LULE	5.00
G. WYHINNY	50.00
M. WYNNYCZOK	11.15
M. WYNNYCZOK	16.18
M. WYNNYCZOK	17.44
M. WYNNYCZOK	10.28
Z. YURKIW	3.00
Z. ZACHAR	50.00
B. ZADORECKY	20.00
S. ZADORETZKY	25.00
O. ZAHAJKEWYCZ	20.00
W. ZAHAJKEWYCZ	25.00
J. ZAHARCHUK	20.00
R. ZALUCKY	10.00
P. ZALUHA	50.00
W. ZAPARANIUK	25.00
O. ZASADNEY	20.00
D. ZELEM	25.00
E. ZELEM	10.00
S. ZERKIS	10.00
L. ZOBNIW	10.00
L. ZUBRYCKY	5.00
H. ZYRUK	10.00
L. ZYZNEWSKY	10.00

IN MEM. MYKOLA DZIADIW

W. Boyko	$10.00
G. Bura	10.00
A. Dziadiw	17.00
H. Hawryluk	10.00
L. Hawryluk	10.00
W. Kalynowycz	23.00
A. Olynskyj	10.00
P. Palka	10.00

IN MEM. OF D. ANDRE

I. Polisczuk	$50.00

IN MEM. OF MARIA FLIS

W. Kozicky	$100.00
S. Chuma	25.00

IN MEM. OF FRED HUMLAK

UNA Branch 177	$25.00

IN MEM. OF MYKOLA NOWAK

E. Skotzko	$100.00

Дотації від членів, які переслали нам свої дивідендові чеки, видані у 1990 р.

Відд. ч. 6
I. KERR

Відд. ч. 7
A. PLASKONOS

Відд. ч. 8
N. SACCO

Відд. ч. 12
T. BARABASH

Відд. ч. 25
M. BORETSKY
M. STEPANENKO
B. TYTLA

Відд. ч. 27
H. MUZYKA
O. SMAL

Відд. ч. 42
A. STECIW

Відд. ч. 53
A. SURANOVICH
G. SURANOVICH

Відд. ч. 66
D. BABIUK
M. BABIUK
M. BILAN
T. BILAN
W. BILAN
O. FITZSIMMONS
B. GURAN
L. GURAN
O. GURAN
O. HAFTKOWYCZ
I. HORODYSKYJ
M. KENDIG
N. KOBA
R. KOBA
T. LABA
A. LESHCHYSHYN
P. LESZCZYSZYN
B. LEWYCKYJ
J. LEWYCKYJ
R. LEWYCKYJ
S. ULSZANSKY
M. SALAMACA
M. WYRSTA

Відд. ч. 76
S. ANDRUSHKIW

Відд. ч. 83
M. BILAS
E. LEWYCKY
V. LEWYCKY

Відд. ч. 88
G. DYCIO
G. DYCIO
M. DYCIO
M. DYCIO
M. DYCIO MD
M. DYCIO MD
G. DYCIO MD
M. MARKEWYCZ
G. STASIUK

Відд. ч. 94
L. ZAJCIW

Відд. ч. 102
M. SWITLYK

Відд. ч. 120
W. SLUZYNSKY

Відд. ч. 131
A. PANCHYSHYN
P. PANCHYSHYN

Відд. ч. 146
A. LISIKEWYCZ

Відд. ч. 149
N. STECKIW

Відд. ч. 150
W. SAWA

Відд. ч. 153
M. DZINDZIURA
S. DZINDZIURA
J. KRAWCZUK
A. SARACHMAN
M. SARACHMAN

Відд. ч. 155
E. STRILKA
M. STRILKA

Відд. ч. 157
M. CHOMYK
J. CHOMYK JR

Відд. ч. 194
S. CZORNODOLSKY
W. CZORNODOLSKY
D. SHTOHRYN

Відд. ч. 204
L. ZIELYK
L. ZIELYK
L. ZIELYK

Відд. ч. 216
A. ZAWADOWSKY

Відд. ч. 226
M. MASLAK

Відд. ч. 239
W. WIJTYSZYN
W. WYNNYCKYJ

Відд. ч. 240
I. CZORNYJ

Відд. ч. 245
M. DZIUBAS
H. GULGUN
T. KUZYK

Відд. ч. 275
Z. YURKIW

Відд. ч. 283
H. KOWALCZYK
J. KOWALCZYK

Відд. ч. 287
I. SAMILENKO

Відд. ч. 288
W. KASAPYR

Відд. ч. 292
B. TAYLOR

Відд. ч. 301
K. MACKIEWICZ
K. MACKIEWICZ

Відд. ч. 316
E. JURCHYNSKY
R. STECIW

Відд. ч. 352
W. KYJ

Відд. ч. 360
E. DZIUBA
L. KUZMINSKI
H. PRYSHLAK
M. PRYSHLAK
E. STECKIW MD

Відд. ч. 361
O. LIBOWICZ
J. LIBOWICZ
S. LIBOWICZ

Відд. ч. 368
A. BARAN
W. BARAN
A. BOGDANOWICZ
N. BUKSAR
O. BUKSAR
H. DELANEY JR.
P. HNATIUK
W. IWASKEWYCZ
O. KOCELKO
O. KOWALCHUK
D. KUCHKUDA
S. MYKYTKA
J. PAGANI
M. RAKUSZ
M. SOCHOR
G. TERSHAKOVEC
I. TRACH
N. TRACH

Відд. ч. 375
T. BRYKOWYCZ
T. BRYKOWYCZ
A. HORNYCKYJ
S. LADA
M. LUCKY
P. PRUSS
T. UHORCZAK
N. WOLAMIUK
W. WOLANIUK JR
J. ZMURKEWYCZ

Відд. ч. 379
L. CORRY
J. JURETSCHKO
W. JURETSCHKO
G. LYTWYNYSHYN
J. LYTWYNYSZYN
J. PYTEL
A. SOLOMKO
S. ZAPUCHLAK
S. ZAPUCHLAK

Відд. ч. 397
J. TATUNCHAK

Відд. ч. 399
I. ZAPUCHLAK
J. ZAPUCHLAK

Відд. ч. 402
L. ROMANIUK

Відд. ч. 423
J. JURYNEC
L. KUZYK
M. ZALUCKYJ
P. ZALUCKYJ

Відд. ч. 424
M. KRYZANOWSKY
J. ROMANIUK
S. ROMANIUK

Відд. ч. 427
P. PROCYK

Відд. ч. 430
A. BACZMAHA
I. KRAWCIW
S. SOLSKI
S. SOLSKI

Відд. ч. 432
W. BOYKO
W. BOYKO
P. DOROZYNSKY
N. LYPOWECKY
V. NAUMCHUK

Відд. ч. 437
A. DREWNIAK
R. KUCIL

Відд. ч. 445
P. WTORAK

Відд. ч. 457
K. CZICZKA ANDR

Відд. ч. 465
E. KISAK

Відд. ч. 473
J. STELMAZUK
P. STELMAZUK

Відд. ч. 479
M. DZINDZIURA

Відд. ч. 486
J. KIS
N. SHABATURA

Відд. ч. 489
H. DOSKOCZ
D. HUGHES
G. HUGHES
R. HUGHES
V. HUGHES
V. HUGHES
E. HUGHES JR

Число чеків: 835. Сума пожертв: $24,897.02

Українці Естонії створюють Центр Національної культури

В Талліні закінчив свою працю форум національних меншин Естонії, який має право законотворчої ініціятиви. На розгляд парляменту внесено проєкт закону про культурну автономію національних меншин Естонії. В його розробці значною була участь представників „Українського земляцтва в Естонії", яке очолює Анатолій Лютюк. Слід зазначити, що участь росіян, яких в Естонії набагато більше, ніж українців, у форумі не було помітною, можливо через те, що різні товариства російської культури, яких в республіці існує багато, не змогли дійти згоди між собою.

Українці Естонії намагаються використати всі можливості для відродження національної культури. З активізацією національно-визвольних рухів в балтійських республіках з'явилися певні умови для відродження української культури. Адже раніше сама українська мова вважалася тут чимось „антисовєтським" і „антидержавним". В Литві було створено українську громаду, в Латвії — товариство „Дніпро", а в Естонії — українське Земляцтво... В Таллінні було відкрито українській клюб, українську недільну школу. В школі, крім української мови, літератури і історії, вивчають також англійську мову і малювання.

А 7-го травня цього року в Таллінні було відкрито Будинок Націй, що являє собою покищо досить скромне приміщення для культурних потреб національних меншин Естонії. Зараз уряд республіки проводить лотерею, щоб зібрати гроші для розширення Будинку Націй. Знайшли тут місце для себе і українці: одне помешкання використовується різними національними товариствами і громадами за спеціяльним графіком, а постійно Земляцтву українців належить тільки кілька поличок в шафі. Зараз не тільки українці, але й білоруси, вірмени, азербайджанці та інші малочисельні і примусово русифіковані народи Естонії пов'язують свої надії з особою члена Земляцтва українців Едуарда Черевашка. Черевашко, колишній міністер Естонського уряду, зараз активно працює в парляментській комісії у справах національних меншин Естонії. Він є головним автором проєкту закону про культурні автономії. Такий закон вже існував у вільній Естонії і був скасований совєтськими окупантами під час анексії республіки у 1940-му році. Його головні положення, наприклад, про представництво в парляменті від національних меншин, плянується зберегти і в сучасному варіянті закону. Але проєкт закону ще викликає багато зуперечок. Насамперед, це проблема національних шкіл. Адже в існуючих економічних умовах без допомоги держави важко забезпечити школу всім необхідним. Існують і проблеми з приміщеннями.

Українці Естонії вважають необхідним створення постійно діючого Центру Української Культури, який допоміг би привернути багатьом молодим людям, в яких з ласки московського уряду українськими лишились тільки прізвища, національну свідомість. Цій справі має допомогти проведення в Таллінні, 4-го—7-го липня Днів української культури. В ці дні в столиці Естонії відбудеться міжнародний фестиваль пісні організований естонським акціонерним товариством і асоціяцію диригентів ЗСА, в якому візьмуть участь і хори з України. Водночас має відбутися міжнародна конференція на тему відносин Схід-Захід, за участю провідних економістів і політологів Заходу, зокрема Збігнєва Бжезинського, та ін. Резервовано і три місця для українських учасників. Земляцтво українців Естонії найняло на ці дні пристойний будинок в центрі міста. В ньому має відбутися фестиваль українського мистецтва, круглий стіл з проблем балтійських українців і відносин Україна-Балтика, буде розгорнуто цікаву експозицію. В підготові Днів української культури беруть участь громади українців Литви, українців Латвії, Львівське управління культури. Чекають також гостей з Канади і Польщі. З Києва має прибути делегація Руху.

Земляцтво українців Естонії прагне, розширивши зв'язки з українцями на Україні і в діяспорі, створити постійно діючий Центр Української Культури, відкриваючи її духовні скарби для прибалтійських українців. Цікаво, що на державному таллінському радіо ім вдалося одержати більше часу для своїх передач, ніж чисельній громаді українців Литви на радіо незалежної Литви. Користувалося популярністю серед прибалтійських українців і україномовне видання Ніни Охрименко „Струни", яке друкувалося в Таллінні, але зараз не виходить через дефіцит паперу. Представники українців Литви і Латвії хочуть використати таллінську зустріч також і для обміну досвідом і для об'єднання зусиль українських спільнот прибалтійських країн.

Валентин Філіпенко

ПІСЛЯ 82 РОКІВ ІСНУВАННЯ повідомила про свій розпуск комуністична партія Голляндії. Рішення було прийнято більшістю її членів. Вони визнали, що зацікавлення комуністичними ідеями в країні впало до нуля.

Роман...

(Закінчення зі стор. 1)

Контрольної Комісії. Після закінчення дискусії над звітами, голова Контрольної Комісії вніс пропозицію на уділення абсолюторії уступаючій Управі. Збори уділили абсолюторію і М. Гнатів подав листу нової Управи. Збори одноголосно одобрили подану листу нової Управи на 1991 рік в такому складі: голова — Роман Конотопський (304 В.), І-ий містоголова — Василь Шарван (127 В.) ІІ-ий містоголова — Зенон Беднарський (360 В.), секретар — Василь Сивенький (304 В.), касир — Марійка Беднарська (360 В.); Контрольна комісія: голова — Ярослав Пришляк, члени: Марія Гнатик і Михайло Гнатів.

Після виборів Нової Управи Округи, голова попросив до слова головного секретаря Володимира Сохана. Головний секретар у своєму слові звернув увагу на проблеми Відділів, які є не тільки в Баффало, але й в інших Округах.

Секретарі Відділів тих Управ працюють незалежні від кого і якщо вони виконують свою працю, то ані Округа, ані Централя, не може їм наказувати, лише може давати суґестії і поради, як виконувати працю корисніше для всіх. Подякував Окрузі за допомогу у влаштуванні концертів спонзорованих Централею УНСоюзу. Головний секретар подав деталі про членство й осяги Централі. Були минулого року більші видатки у зв'язку з Конвенцією та перебудовою Союзівки, розказав про допомогу Україні в різних ділянках, допомогу бандуристам, які їдуть цього року з концертами у східню і полудневу частини України, Пресове бюро в Києві, щоденні вістки з Києва в „Свободі" і в „Український Тижневику", який розсилається до конгресменів, сенаторів і в Стейт Департмент, також для чужинецької публіки та збільшення числа передплатників Українського Тижневика. Бюро у Вашінґтоні має великі успіхи — є посередником між представниками з України, та конґресменами, сенаторами й урядовими особами. При тій нагоді, відвідувачі з України висловлюють думку, що допомога Москві і Ґорбачову не дасть великих користей Америці, а може їй пошкодити; В. Сохан зазначив, що в 1994-му році приходить 100-літній Ювілей УНС, а в 1993-му році 100-ліття „Свободи" та 60 ліття „Українського Тижневика".

Голова Округи подякував головному секретареві В. Соханові за детальні інформації. Далі голова подав плян праці на цей 1991 рік, та обговорено справи відносно побільшення Управ Відділів молодшими представниками і також домовлено Окрузі для відзначення 100-ліття УНСоюзу.

Пан Б. Пашківський запитав головного секретаря, про фонди допомоги Україні. В. Сохан відповів, що УНСоюз помагає там, де тієї допомоги конечно і скоро потрібно та співрацює із Координаційним Комітетом Допомоги Україні.

Я. Пришляк подякував УНСоюзові за допомогу Пластові, а О. Білоголовський подякував за допомогу Патріярхальному Товариству в Баффало. З. Беднарський дістав інформації про нові грамоти. В. Шарван просив передати привіт для всіх членів Централі. Присутніх на зборах було 23 члени.

На закінчення голова Округи подякував присутнім за участь, перепросив за спізнену дату зборів і закриваючи збори, попросив присутніх на каву і солодке, які приготовили союзянки: М. Гратик, М. Боднарська і донька покійної Марії Гаравус. При каві, ще довго присутні обмінювалися думками з головним секретарем Володимиром Соханом.

Стан української преси в Чехо-Словаччині поліпшується

Після шестимісячної перерви у Пряшеві вийшов черговий номер єдиного українського дитячого журналу в Чехо-Словаччині „Веселка", який від нині буде виходити регулярно — один раз у місяць під редакцією Юрія Дацка.

Часопис прекрасно ілюстрований багатокольоровими малюнками. На 16 сторінках він містить статті про життя української молоді в Чехо-Словаччині та в Україні, про дерев'яні церкви Пряшівщини, дитячі вірші, казки, статті про спорт, модерну музику, образотворче мистецтво, цікаві поради тощо.

Є надія, що скоро буде відновлено і український літературно-громадський журнал „Дукля", який припинив своє існування на другому номері. Його видавцем мала би бути Спілка Українських Письменників Словаччини.

Український тижневик „Нове життя" збільшив свої розміри з восьми до 12 сторінок, а невдовзі він буде виходити на 16-ох сторінках, тобто в таких розмірах як і в попередніх 40 років.

Натомість, як повідомила словацька преса 8,800 номерів першого числа „русинськомовного" часопису „Русин" (орган антиукраїнської „Русинської оброди") лежить у складі друкарні. Ніхто не хоче навіть перевезти його з друкарні. Дальші 3,000 номерів „Русина" лежать не проданих у Межилабірцях. Тож навіщо було видавати його?

Збереження української преси в Пряшівщині стало можливим завдяки інтенсивній кампанії в засобах масової інформації та матеріяльній підтримці національносвідомої громадськости з Чехо-Словаччини та з-за кордону, яка склала на рахунок пресового фонду у банку поважні суми. Майбутнє за українською, не „русинською" пресою.

М. Мушинка

НАШУ ДИТИНУ ВІВ ГОСПОДЬ

У середу, 17-го квітня, в Бостонському дитячому шпиталі професор Алдо Кастанеда здійснив унікальну операцію на серці Люби Часто. Операція пройшла щасливо... Цій радісній події передувало тяжке дванадцятирічне горе, в якій жеврів вогник надії. І ця надія була в Господа.

Коли московський хірург порадив нам шукати дороги до Америки, ми були приголомшені, адже там у нас ані родини, ані знайомих. Та, отямившись, ми зрозуміли, що наша надія стає більш реальною. Це відбувалося саме тоді, коли почалось потепління у міждержавних стосунках. Мабуть, ніхто більше, ніж ми, не потерпав за розвиток перебудовних процесів у країні, бо вони, хоч і зі скрипом, а все таки відкривали кордонні заслони, хоч і боязко, але дозволяли спілкування з людьми капіталістичного світу. В усьому цьому ми бачили Провидіння Господнє. І невтомно шукали шляхів до порятунку нашої дитини.

Що чекає нас в Америці, як буде, — ми не думали. Одне знали твердо: усе покинемо, тільки б відкрилася дорога до нашої надії.

Нині, оглядаючись назад, ясно бачу, що кожен наш крок був з веління Господа. Коли ми, здавалося, опинялися у безвихідному становищі, звідкись виникали нові варіянти, з'являлися потрібні люди, усе це в'язалося в один ланцюг з долею нашої дитини і знову рухалося вперед.

Так з'явилася до нас наша дорога Леся Станчак. Завдяки її старанням голова групи пересадки серця в Бостонському дитячому шпиталі Айре Пернез став головним лікарем Люби. Кожен крок Люби в шпиталі був під опікою Лесі.

В останній розмові, коли я підписувала дозвіл на операцію, Айре Пернез сказав: „Будемо надіятися і молитися..."

Всю вагу його слів я зрозуміла пізніше, коли Леся розказала, що доктор Пернез заплакав по закінченні операції. Отже, лікарі відважились на крок, який мав бути або останнім для Люби, або дати життя. А Айре Пернез ніс на собі найбільший тягар як автор методики операції. Готуючись до неї, він розробив три варіянти, але який з них буде застосований, вирішувалося під час операції.

Леся Станчак з Любою Часто.

Господь був з нами повсякчас. Служилися Служби Божі за здоров'я Люби в українській католицькій, українській автокефальній православній, багатьох католицьких церквах м. Бостону і в монастирі. В Ужгороді і в моєму рідному селі Крушельниці на Львівщині були ж такі відправи. Тисячі людей на Батьківщині і в Америці благали в Господа здоров'я для нашої донечки. Перед відходом на операцію Люба дістала благословення від о. Кенеза. Господу, Матері Божій і молитвам людей завдячуємо ми, що вернулася до нас радість. Професор Кастанеда дуже потерпав за те, як поведе себе серце і весь організм протягом доби, а Люба рівно через добу підвелася і сіла, а через дві — зробила перші кроки. Лікарі не ховали щасливих очей і всі водно повторювали: „Це — чудо!"

Рівно через тиждень Люба була вже вдома. Пізніші огляди показали, що пульс у Люби нормалізувався, печінка зменшилась удвічі, вона почала прибувати на вазі, рости, бігає. Такого стану Люба не знала від народження.

Правда, це ще не є повним одужанням. 7-го серпня Люба повинна перейти ще одну катетеризацію, під час якої хірурги плянують закрити останню дірку в міжпередсердній перегородці, залишену в ході операції свідомо, для випрактикування.

Попереду ще тривале лікування, але найважче вже пройдено. Америка, капіталістична Америка прийшла на допомогу нашій дитині, як приходить на допомогу десяткам інших, хто приїжджає сюди. Як же гірко від думки, що наша поневолена Україна, маючи талановитих людей, не могла мати справжньої медицини, і тисячі дітей залишаються приреченими на загибель від хвороб, які в інших країнах успішно лікують. Комуністичне гасло проголошує: усе — для дітей. Та діє воно навиворіт: чорнобильські нукліди, отруєні повітря, води і ліси, ось що для дітей, для майбутніх поколінь. А от шпиталь, який був збудований в Ужгороді для партійної і совєтської номенклятурної еліти, дітям ніяк не хочуть передати. Ветерани партії і війни з усіх сил видирають його для себе, щоб було де полежати та позгадувати свої минулі „звитяги". Вони ніскільки не чують себе винними за те, що рідна земля стала для малих громадян України гірше мачухи.

У серпні минає рік, як ми залишили рідну землю. Сняться Карпати, рідне село, родина і друзі. Важко жити без улюбленої роботи, без рідного слова. Тільки Люба, наша дорога, кохана доня врівноважує ці жалі й болі, вона вся — у мріях про майбутнє, яке їй подарувала Америка.

17-те квітня стало другим Днем народження нашої Люби, а Америка — другою Батьківщиною. Низький уклін Тобі, Америко! Низький уклін Вам, дорогі земляки!

А наостанок — кілька слів з листа моєї старенької мами з України: „Дякую священникові, паду йому до ніг за те, що зігрів вас своїм теплом і ласкою, дякую Лесі, яка стала вам найщирішою на чужині, захистила вас у тяжкім горю, молюся за них і за всіх тих, що вас відчули у тяжкім стражданні..."

Любов Часто

Від редакції: Хто побажає скласти пожертву на одужання Люби Часто, нагадуємо, що Фонд Допомоги для неї має конто 662 в Ukrainian Fraternal Federal Credit Union, P. O. Box 185, West Roxbury Post Office, Boston, Mass. 02132-0185.

В. Р. України...

(Закінчення зі стор. 1)

поінформував присутніх про чергову зустріч у Ново-Огарєвім, де вирішувались питання підписання союзного договору, потім відповів на запитання депутатів.

На ранковому засіданні сесії Верховної Ради 19-го червня ухвалено постанову про концепцію нової Конституції України, яку передано до Робочої групи Конституційної комісії для роботи над текстом конституції. Обговорювалися зміни і доповнення до конституції, більшість цих змін і доповнень пов'язані із зміною статусу Криму, відновленням Кримської автономії. Ряд статей конституції скасовано, оскільки вони втратили своє значення або набули іншого змісту в зв'язку із змінами в арбітражному суді, ліквідацією республіканського комітету народного контролю і в зв'язку з перейменуванням міст.

На сесії обговорювався склад Кабінету міністрів республіки. Сесія затвердила міністром охорони навколишнього середовища Юрія Щербака, міністром з питань роздержавлення економіки і демонополізації Віктора Саннікова, міністром зовнішньо-економічних зв'язків Валерія Кравченка. Сесія вдруге відхилила кандидатуру Миколи Жулинського на посаду державного міністра з гуманітарних питань і Петра Таланчука на посаду міністра вищої освіти. Не погодившись з таким рішенням, частина депутатів залишила залу засідань. На вечірньому засіданні на сесії було заслухано інформацію Кабінету Міністрів про здійснення невідкладних заходів з поліпшенням фінансово-економічного стану колгоспів та прискоренню соціяльного розвитку села. З інформацією виступив державний міністр з питань агропромислового комплексу, міністр сільського господарства Олександр Ткаченко.

До столиці України, 17-го червня прибув президент республіки Киргизстан Аскар Акаєв. Відбувся обмін ратифікаційними грамотами договору про дружбу і співробітництво між республіками. Під час зустрічі, з президентом Киргизстану голова ВР УССР Леонід Кравчук зазначив, що реформи структур Союзу неминучі, але економічні зв'язки республік зараз розірвати неможливо. Л. Кравчук поділився своїми враженнями від перебування на Рівенщині, під час урочистостей з нагоди битви під Берестечком. Аскар Акаєв наголосив, що серія угод, укладена Киргизстаном іншими республіками повинна продемонструвати дієвість горизонтальних зв'язків. Президент запропонував створювати спільні підприємства на республіканському рівні, що дозволить підвищити якість і кількість продукції. Під час інтерв'ю українському телебаченню після зустрічі з президентом, Леонід Кравчук у черговий раз різко скритикував позицію центру.

Завершується підготова до пластових таборів на „Новому Соколі"

Як швидко біжить час! Сповільнити його ходу неможливо. У поспішній праці в підготові до нормального функціонування табово-адміністраційної „машини" закороткі стають дні і ночі, хоч у цьому змагу покористуємося здобутками модерної техніки, вживаючи автомашини.

І ось вже наближається день шостого липня, день, в який з'їдуться на улюблену пластову оселю „Новий Сокіл" пл. діти і молодь. І в цьому році вони прибуватимуть з далеких берегів океану соняшної Каліфорнії аж по велике озеро Онтерійо, недалекої сусідки „Нового Сокола" (бо тільки немов через перелаз річки Ніяґари) зеленої Канади.

„Новий Сокіл" як перша пластова оселя в Америці, співініціятором якої був Перший Начальний Пластун св. п. проф. Северин Левицький — Сірий Лев, де благородний дух його витає над цим клаптиком української землі (в цьому році сповняється йому 40 років) і тепер володіє притягаючою силою для пластової молоді і його цьогорічна чисельність новацьких та юнацьких таборів збільшується з кожним днем, де під опікою вмілих, випробуваних пластових вихованків будуть збагачувати свою духову та фізичну заправу і силу.

Комендантами таборів УПН будуть: ст. пл. Ірена Ващак та пл. сен. Ярослав Пришляк (Братчик Славко). Комендантами таборів УПЮ є пл. сен. Олеся Кольцьо-Матійцьо та пл. сен. Юрій Грещишин.

До булав таборів УПЮ по закінченні „Лісової школи" та ШБ будуть включені абсольвенти тих таборів пластуни з України. Духовно-релігійну опіку сповнятимуть отці парох української католицької церкви Мар'ян Процик та настоятель української православної автокеф. церкви Микола Слотокович. Канцелярія — у вмілих руках пл. сен. Марусі Макар. Медична допомога — реєст. медсестра Ляля Волошенюк.

Загальне відкриття таборів відбудеться в суботу, 6-го липня, о год. 4.30—5.00. 21—22-го липня відбудеться „День Пластуна". Святочна програма проходитиме під кличем „Вітай, Україно!" В суботу рано 21-го липня — відкриття, увечорі цього ж дня о год. 8.30 — Велика Ватра. В неділю, 22-го липня, о год. 10.30 — 11 — дефіляда, попис таборів, по обіді дозвілля.

Година 5-та — Молебень і Панахида на призначеному місці, де стоятиме камінь-пам'ятник жертвам „імперії зла", що загинули від рук НКВД, КҐБ, голодомору 1932-33 рр., Чорнобиля.

На ці відзначення та відвідини пластових таборів команда „Дня Пластуна" запрошує батьків таборуючої молоді, членів пл. організації, членів Пластприяту, українську молодь та гостей.

Пл. сен. Ярослав Пришляк,
референт пластових таборів на „Новому Соколі".

ПІСЛЯ ЗУСТРІЧІ МІНІСТРІВ закордонних справ держав-членів Европейського Економічного Співтовариства представник Люксембурґу Жак Поос заявив в їх імені, що Спільний ринок не визнає жодних „односторонніх" декляpацій незалежности Словенії і Хорватії. Тим часом є вже цілком очевидним, що парляменти Словенії і Хорватії в найближчі дні заявлять про свій вихід зі складу федерації. Лідери цих республік, що прагнуть незалежности, користуються широкою підтримкою населення.

В ОДНОМУ З РАЙОНІВ столиці Польщі, який часто називають „варшавським Бронксом", буде відкрито центр вишколу польських будівельників. Проєкт центру розроблено в міністерстві праці ЗСА. Американські профспілки надішлють до Варшави інструкторів, кампанія „Кока-Кола" надасть кошти для оплати їх праці, а приватні компанії забезпечать навчальним обладнанням. Ціль проєкту — допомогти польським робітникам оволодіти найновішою будівельною технологією ЗСА.

ІЗРАЇЛЬ МІЛЛЕР, КЕРІВНИК організації „Конференція з виплати компенсацій жидам, що постраждали від нацизму", заявив, що задоволений вислідами зустрічі з Гельмутом Колем і розраховує на позитивне вирішення всіх питань, пов'язаних з виплатою компенсацій жертвам нацизму. Міллер сказав, що колишня Східня Німеччина покрила себе ганьбою, протягом десятиріч відмовляючи у виплаті жертвам нацизму. Західня Німеччина вже виплатила їм понад 80 більйонів марок (близько 44 більйони дол.). До кінця сторіччя Німеччина виплатить ще 55 більйонів дол. компенсації.

В Україні

(Закінчення зі стор. 1)

могилі несли колишні вояки УПА Карпатського краю, а нині члени Братства УПА Карпатського краю. Покладено вінки і живі квіти, відбувся короткий мітинґ-реквієм.

Миколаїв. — Тут 8-го червня активісти УРП та Партії Зелених організували серед мешканців міста збір підписів під протестом проти втручання центру у внутрішні справи Литви, Латвії, Естонії, проти організації ЗМОПівських провокацій на їхніх кордонах. Після закінчення збору підписів член секретаріяту обласного осередку руху Олександер Малицький надіслав телеграму, підписану мешканцями Миколаєва, Президентові Ґорбачову, міністрові внутрішніх справ Пуґо, керівникам прибалтійських держав з вимогою припинення політичних провокацій проти Прибалтики, виведення з території республік і розформування ЗМОПу, що використовується центром для придушення національно-визвольного руху балтійських республік.

Дніпропетровське. — Тут 8-го червня у газеті „Днепр вечерний" надрукований лист робітників стрілочного заводу міністерства шляхів сполучення, які спростовують економічні і політичні вимоги, ухвалені загальними зборами робітників заводу. За словами стругальника інструментального цеху заводу Володимира Гусака, він отримав премію 50 крб. від адміністрації за те, що поставив свій підпис під листом-„спростуванням" до редакції газети.

Одеса. — 8-го червня, Одеською обласною організацією Партії Демократичного Відродження України на центральній вулиці міста встановлено стенди з партійними документами, зверненнями Демократичного бльоку та ПДВУ до народу України. Розповсюджено інформаційний бюлетень ПДВУ під назвою „Демократичний вибір", брошури з матеріялами установчого з'їзду партії. Головою Одеської обласної організації ПДВУ є депутат Міськради Вячеслав Скрипник. Контактний телефон обласної організації ПДУВ в Одесі 23-41-38. В Одесі відбулися загальні збори водіїв швидкої медичної допомоги, на яких обговорювалося вкрай незадовільне становище водіїв мед служби у зв'язку з ростом інтенсивности праці та низькою зарплатою. Учасники зборів протестували проти пасивности адміністрації автобази медтранспорту. Присутні на зборах водії висунули до адміністрації низку вимог щодо покращання умов праці.

Верхівцеве, Дніпропетровської области. Після тривалої боротьби на початку весняно-польових робіт дві родини фармерів отримали у користування 41 га землі. У червні голова колгоспу ім. Горького Микола Шмакота розпорядився засіяти 22 га фармерської землі соняшником для потреб колгоспу. Анатолій Яблочкін — один з фармерів — звернувся до обласної прокуратури з протестом проти свавілля голови колгоспу. Прокуратура порушила справу про незаконне вторгнення на приватну земельну ділянку.

Чернігів, 6-го червня. — Члени міського Товариства української мови імени Т. Шевченка „Просвіта" збирають підписи під резолюцією, у якій висловлюється обурення тим, що міністер освіти України Зязюн тримає курс на русифікацію українських шкіл. Так, зокрема, інформаційний збірник міністерства освіти повідомляє, що у 1991-1992 рр. знову зменшується кількість навчальних годин української мови і літератури в середніх школах з російською мовою навчання.

За станом на 11-го червня в місті діє 5 громад УАПЦ, але жодна з них не має приміщення, тому Богослужіння відбуваються біля дверей П'ятницької церкви. Не має приміщення і ТУМ. Хор Товариства Української Мови проводить репетиції у приміщенні міськвиконкому. 9-го червня втретє проведено подібну репетицію. Представники правоохоронних органів, офіцери міліції, прослухавши пісні, заявили, що ніяких порушень немає, і висловилися за наданя приміщення місцевому осередкові ТУМу. За ініціятивою Руху 9-го червня невелика група ентузіястів з Чернігова виїхала до Козельця. Виступив хор, яким керувала Лариса Куровська. Вібулася зустріч з мешканцями міста, яких зібралося біля 500 осіб.

Київ. 23-24-го червня у Будинку кіно (вул. Саксаганського, 8) відбудеться всесвітній конгрес українських політичних в'язнів „Репресивні режими в Україні минуле і сучасне", на якому будуть присутні в'язні як совєтських концтаборів, так і жертви німецького націонал-соціялізму. Довідки по телефону у Києві: 413-88-28; 410-15-93; 216-25-07; 221-28-48.

Волочиське, Хмельницької обл., 10 червня. Тут закладено фундамент під майбутню церкву Єднання Західньої України зі Східньою. На побудову храму має бути виділено біля 2 млн. карбованців. Освячення фундаменту провів Патріярх УАПЦ Мстислав. До міста Хмельницького прибула 10-го червня перша група дітей, постраждалих від Чорнобильської катастрофи.

Луцьке, 11-го червня. Луцький війсккомат обрав нову форму роботи з призовниками, аби змусити їх служити за межами України. Робиться це за допомогою спеціяльних заяв, які містять текст про згоду проходити військову службу поза Україною. Заяви у великій кількості виготовлені друкарським способом. Щоб змусити юнаків підписати заяву-згоду, застосовуються різноманітні засоби тиску. Тих, хто згоди не виявляє, відправляють за межі України насильно. Так частину призовників відправлено у військо до Архангельської области.

Одеса. Тут 10-го червня закінчив роботу Установчий з'їзд колишніх в'язнів гетто та концтаборів. Делеґати ухвалили статут Загальносоюзної асоціяції колишніх в'язнів гетто та концтаборів. Співголовами Асоціяції обрано одесита Леоніда Сушуна і москвича Давіда Пабкіна. Ухвалено звернення до керівників урядів СССР, Німеччини і інших, міжнародних ґуманітарних організацій. Раді Асоціяції з'їзд доручив домагатися встановлення у СССР статусу колишніх в'язнів ґетто та концтаборів, від уряду Німеччини компенсації за моральні і матеріяльні збитки, яких завдано совєтським євреям у роки війни. У з'їзді не брали участи аналогічні в'язні совєтських концтаборів.

ВОЄННА КОМІСІЯ, ЯКУ очолює міністер оборони СССР Дмітрій Язов, відхилила перший том „Історії Великої Вітчизняної війни", підготовлений під керівництвом відомого історика, генерал-полковника у відставці Дмітрія Волкогонова, звинувативши його в антикомуністичному підході до історії. Відповідаючи своїм опонентам, що в переважній більшості є неосталіністами, Волкогонов заяив на пресовій конференції, що він також був сталіністом і марксистом до того часу, поки не дістав доступу до архівів. Щодо звинувачень в антикомунізмі він сказав: „Я не розумію, яке відношення комунізм і антикомунім мають до історії і правди".

ПОВЕНІ, ЗПРИЧИНЕНІ двотижневими безперервними дощами в приморських районах Китаю, призвели до численних жертв серед населення. Ріки, вийшовши з берегів, знищили посіви пшениці і рапсу на площі 1.6 міл. гектарів і зруйнували понад 30.000 будівель. Вислідом стихійного лиха стане зменшення врожаю принаймні на 20 відсотків.

ПЕРЕГОВОРИ ПРЕЗИДЕНТІВ юґославських республік перервано. Президенти Словенії і Хорватії залишили зустріч, назвавши її безперспективною. **Вони звинуватили** керівника Сербії комуніста Стіпе Месіча в тому, що він не є готовий до серйозної розмови про майбутнє Юґославії. На думку лідерів Словенії і Хорватії, єдино можливою формою існування країни є конфедерація незалежних республік. Тим часом Месіч продовжує наполягати на ідеї державного федеративного устрою з підпорядкуванням Беоґрадові. Невдала зустріч була, очевидно, останньою можливістю вийти з політичної кризи, яка ще більше **загостриться наприкінці червня, коли Словенія і Хорватія проголосять свій вихід зі складу федерації.**

У глибокому смутку повідомляємо рідних, односельчан, приятелів та знайомих, що в понеділок, 24-го червня 1991 р. з волі Всевишнього відійшла у вічність

наша найдорожча

МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ, СЕСТРА та ТЕТА

бл. п.

Анастазія з Колодіїв ТКАЧ

нар. в Настасові, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в Сиракюзах, Н. Й. ПАНАХИДА у вівторок, 25-го червня о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Macko-Bassalo, **в середу, 26-го червня о год. 9-ій рано СЛУЖБА БОЖА в церкві св. Івана Хрестителя.**

Коговз, Н. Й. ПАНАХИДА в середу, 26-го червня о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Син і Керол, а в четвер, 27-го червня о год. 9-ій рано СЛУЖБА БОЖА в церкві свв. Петра і Павла, а відтак на цвинтар свв. Петра і Павла, де буде похована біля мужа бл. п. Василя.

У невимовному смутку:

син — о. диякон д-р МИРОН із дружиною ДЖОЙС
внуки —
МЕЛЯНІЯ ТКАЧ
ДЕБОРА ГЕЛІҐЕН з мужем ВАСИЛЕМ
АНДРЕЯ ЕССИК із мужем КЕНОН
правнуки — МАТЕЙ, ТІНІ, ХРИСТЯ, ІВАСЬ
брат — ІВАН КОЛОДІЙ, Канада
сестрінки —
НАЗАРІЙ, Коговз
БАЧИНСЬКИЙ, Коговз
ШЕВЦІ
НОЛЕТ
САВІ
КОЛОДІЇ, Канада
та ближча і дальша родина на Україні

Нехай сниться Тобі Твоя улюблена Тернопільщина.

Замість квітів на могилу проситься складати на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля та на український католицький семінар у Львові.

Імперіялісти...

(Закінчення зі стор. 2)

випрацьований в останніх кількох тижнях, а радше тоді коли Явлінський повернувся із З'єднаних Стейтів Америки, де він у Гарвардському університеті студіював проблеми вільного ринку і способи його применення в СССР. Хто такий Г. Явлінський? Він економічний „геній", помічник і дорадник Боріса Єльцина, співавтор економічної програми „500 днів" випрацьованої і запропонованої М. Ґорбачову академіком Станіславом Шаталіним. Плян, — як пише „Вол Стріт Джорнал", — був поданий до Верховної Ради як незалежний проєкт з того огляду, що Явлінський немає статусу офіційної особи в урядових інстанціях, але про нього позитивно висловився президент СССР і його економічні дорадники. Він (плян) пропонував перехід совєтської економіки до системи вільного ринку на протязі чергових шість років, переведення грошової реформи, передачу у приватні руки малих підприємств, зниження існуючої інфляції та інші переміни.

Плян мав бути прийнятий ще перед поїздкою М. Ґорбачова до Лондону, де він зустрічатиметься з представниками сімох індустріяльних держав з метою спонукати їх до більшої економічної допомоги для СССР.

І тут властиво розпочався конфлікт між Павловим і Ґорбачовим, якого на сесії ВР не було, але всі знали, що він схвалив проєкт. Павлов різко відкинув пропозицію Явлінського і поставив вимогу надати йому спеціяльні уповноваження, що, очевидно, суперечить не тільки совєтській конституції і законодавству, але також демократичним практикам на Заході. Якщо прем'єр-міністер не погоджується з плянами голови держави з екзекутивною владою, він і його кабінет повинен податись до димісії і тоді в опозиції до уряду критикувати все, що він хоче.

Не так розуміють демократію совєтські тоталітаристи і прихильники сталінських, брежнєвських, так званих, застійних практик. Крім всього іншого прем'єр Павлов ще й образив особисто Ґорбачова кажучи, що „я не буду ставати у ряд прошаків за допомогою у Вашінґтоні, зараз за Ізраїлем і Нікараґуа.

Усі ці випадки свідчать про поглиблення процесів непорозуміння і зудари між свободолюбними демократичними силами і партійно-військовим та каґебівським табором, що його дещо явно, а дещо засекречено очолює і унапрямлює згадана „чвірка" — Комуністична партія, міністер оборони Язов, міністер внутрішніх справ Пуґо і шеф КҐБ Крючков.

Можливо, що у світлі цього „двобою" Захід, а зокрема ЗСА, нарешті зрозуміють, що передумовою миру на Сході не є „здемократизована" російська імперія, а постання ряду самостійних держав, колись поневолених Москвою народів.

ФЕНОМЕН І. МАРЧУКА

Картини Марчука в Ню Йорку!..

Ще п'ять років тому — неможливо, неймовірно, фантастично. П'ять років тому, коли звістка про кожну, напівлегально зорґанізовану в якому-небудь тісному зальчику, Марчукову виставку стрясала цілий Київ, — титуловані фахівці від соцреалістичної ідіотизації українського малярства (хто нині пам'ятає їхні імена?) кривились, мов од кислого („Да что ви носітєсь со своім Марчуком?!"), а знуджемий незліченними портретами литкастих доярок та вояків з мужньо стиснутими щелепами київський обиватель, спраглий „сюрчику" („сюрчиком", себто сюрреалізмом, чомусь уважалося всяке несоцреалістичне мистецтво), спішив через ціле місто глянути на ці незрозумілі полотна — то шокуюче-жорстокі, пересичені символами смерти, з суворим, деревляно-сірим кольоритом, а то несподівано-ніжні, вибухлі розсипами квітів, — не будучи при тому цілком певним, чи „той Марчук" ще живий і на волі, чи, може, вже „сидить". Всяка леґенда мусить мати в собі простір для домислів, — в 70-80-ті роки Іван Марчук був для Києва, надто для інтеліґентної молоді, саме леґендою, тож не дивно, що йому вигадували біографію, в якій до офіційного (якого ж упертого!) невизнання долучалось офіційне переслідування.

Була тут, одначе, своя логіка: в ті недавні часи переслідували не лише „за діло", за цілеспрямовану політичну активність, зрештою, далеко не завжди природню для гуманітарної інтеліґенції, — а просто за право бути собою, за зухвальство обстоювати власну, не регляментовану панівною ідеологією індивідуальність. Та тільки якщо для інженера чи лікаря бути собою в повному обсязі — з усіма своїми снами, з барвистими фантазіями й спогадами дитинства, з „голосом своєї душі", кажучи назвою Марчукового циклу, — це все-таки хобі, післяробочий люксус, то для митця — професія.

Цієї професії ніде не вчили — кожен освоював її самотуж, на власний страх і ризик. Марчуком керував інстинкт „еґо", в такій мірі сильний, що впродовж двох десятиліть вимушеного перебування в „андерграунді" (двері до малярського „істеблішменту" захряснулись перед художником наприкінці 60-их) його талант, мов екзотична оранжерейна рослина, ріс, видозмінювався, галузився з подивугідною незалежністю від того, яка стоїть надворі погода. В цьому, як на мене, феномен Марчука: на відміну від абсолютної більшости тодішніх невизнаних, він зовсім не потребував повсякчас протиставляти себе офіціозові, він просто не помічав його — жив і творив так, мовби того потворного дракона взагалі не існувало (і власне тим дратував його чи не найдужче). Чого це коштувало в психолоґічному сенсі, знає тільки сам митець. Але вдумливий глядач потрапить відчитати цю високу драму самоти з численних Марчукових автопортретів, де з болісної напруги ламаних ліній натужно випручується все той самий — гострий, різкий аж до сухости — авторський профіль...

А для нас, молодої ґенерації української інтеліґенції, це вже була школа — школа особистісного й творчого самоствердження, „самособою наповнення", висловлюючись образом В. Стуса. Відвідини крихітної, напхом напханої полотнами майстереньки в мансарді на тихій київській вуличці, де митці, літератори, науковці творили своє таємне коло, куди приводили знайомих (особливо радо — гостей з інших республік, аби похвалитися перед ними правдивим українським малярством), — ці відвідини ставали прихованим пульсом, здавалось, завмерлого мистецького життя столиці, свідчення її невичерпної — попри все! — вітальности.

Ні, Марчук не був поза часом — то час був спинився, вимкнувшись на довгі роки, щоб аж нині, прискорено цокаючи, наздогнати митця. Нині, коли „леґалізовано" його підпільну славу (в квітні минулого року перед Марчуком — уперше! — розчинила двері дотеперішня твердиня вельможного артистичного істеблішменту — Київський Державний музей українського мистецтва), коли можна належним чином поцінувати його ролю й місце в українському малярстві — і, ширше, в українській культурі останньої третини XX століття, — він, непогамовний відкривач і пошукувач, замість „бронзовіти" прижиттєвим пам'ятником собі самому, наново витворює свою самотню майстерню, цим разом — у Ню Йорку. Які нові кольорові світи виведе він тут наяв перед нашими очима — гадаю, дасть уявлення теперішня виставка в ОУМА.

Оксана Забужко

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИКОЛА ГЛАДКИЙ, член УНС Відд. 368-го Т-ва ім. Миколи Лисенка в Маямі, Фла. помер 24-го травня 1991 року на 71-му році життя. Нар. 1920 року в Керні, Н.Дж. Членом УНС став 1982 року. Залишив у смутку маму Джорджію Ваґнер. Похорон відбувся 31-го травня 1991 року на цвинтарі Нашої Пані Милосердя в Маямі, Фла.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ПИСКЛИВЕЦЬ, член УНС Відд. 334-го ім. Івана Франка в Пармі, Огайо, помер 22-го квітня 1991 року на 88-му році життя. Нар. 1902 році в Україні. Членом УНС став 1935 року. Залишив у смутку дружину Дженні, дочку Мері, одного внука і двоє правнуків. Похорон відбувся 25-го квітня 1991 року на цвинтарі Св. Хреста в Кліввленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефанія Бохонок, секр.

МАРІЯ Матвійчук РАВЛИК, член УНС Відд. 370-го в Ню Гейвен, Конн. померла 21-го листопада 1990 року на 74-му році життя. Нар. 1916 року в Ню Гейвен, Конн. Членом УНС стала 1958 року. Залишила у смутку дві дочки: Марію МекЛін і Катлін Вілсон і сина Петра Р. Похорон відбувся 23-го листопада 1990 року на цвинтарі св. Лаврентія у Вест Гейвен, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!

Василь Ґіна, секр.

МИХАЙЛО СУПТЕЛА, член УНС Відд. 114-го ім. св. Володимира в Чикаґо, Ілл. помер 11-го лютого 1991 року на 88-му році життя. Нар. 1903 року в Україні. Членом УНС став 1968 року. Похорон відбувся на цвинтарі Елмвуд в Рівер Ґров, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Ольга Бережан, секр.

ЕМІЛІЯ ЧУБИНСЬКА, член УНС Відд. 358-го Т-ва „Львів" в Пармі, Огайо, померла 23-го лютого 1991 року на 93-му році життя. Нар. 1898 року в Україні, Членом УНС стала 1926 року. Залишила у смутку Евелин Д. Стівенс. Похорон відбувся 27-го лютого 1991 року на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ПЕТРО ВОЛОЧИЙ, член УНС Відд. 490-го ім. Івана Франка в Ірвінґтоні, Н.Дж. помер 25-го квітня 1991 року на 71-му році життя. Нар. 1919 року в Зах. Україні. Членом УНС став 1973 року. Залишив у смутку дружину Марію, дочку, двох синів і одну внучку. Похорон відбувся 29-го квітня 1991 року на цвинтарі Галлівуд в Юніон, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Олена Чорномаз, секр.

ОЛЕКСА ШКОЛЬНИЙ, член УНС, Відд. 127-го в Баффало, Н.Й. помер 11-го квітня 1991 року на 70-му році життя. Залишив у смутку дружину Марію, сина Алекса з дружиною Сандрою; дочку Христину Спаранца з мужем Франком і внуків: Рассела, Еріка і Андрея. Похорон відбувся 13-го квітня 1991 року на укр. кат. цвинтарі св. Миколая в Баффало, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Гаравус, секр.

ІВАН ҐОЛЬДАК, член УНС Відд. 179-го ім. св. Володимира в Ст. Луїз, Мо. помер 15-го квітня 1991 року на 74-му році життя. Нар. 18-го листопада 1916 року в Ст. Франсуа, Мо. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку дружину Анну, троє дітей: Джаніфер Доре, Франка і Адріянну, четверо внуків і три сестри. Похорон відбувся 18-го квітня 1991 року на цвинтарі св. Боніфація в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Наталія Шуя, секр.